

T.C.

ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**OLİMPİYAT OYUNLARINA YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ
GELİŞTİRME VE UYGULAMA ÇALIŞMASI**

Yüksek Lisans Tezi

Fatma TURAN

**Danışman
Doç. Dr. Yasemin YALÇIN**

**ALANYA
2024**

T.C.
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

OLİMPİYAT OYUNLARINA YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ GELİŞTİRME VE
UYGULAMA ÇALIŞMASI

Yüksek Lisans Tezi

Fatma TURAN
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans Programı

Danışman
Doç. Dr. Yasemin YALÇIN

ALANYA
(2024)

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Fatma Turan'ın "Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme ve Uygulama Çalışması" başlıklı tezi 26/07/2024 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından değerlendirilerek "Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği"nin ilgili maddeleri uyarınca, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

	Unvanı-Adı Soyadı	İmza
Üye (Tez Danışmanı) :	Doç. Dr. Yasemin YALÇIN	
Üye :	Doç. Dr. Halil Orbay ÇOBANOĞLU	
Üye :	Doç. Dr. Neslihan ARIKAN FİDAN	

Prof. Dr. Kemal VATANSEVER

Enstitü Müdürü

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilemeyen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmamın Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programıyla tarandığını ve “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Fatma TURAN

TEŞEKKÜR

Lisans eğitimimden başlayarak yüksek lisans eğitimim boyunca beni cesaretlendiren, çalışmanın her aşamasında bilgisinden ve tecrübelerinden faydalandığım, bana her zaman ışık tutan, zamanını, bilgisini ve emeğini hiçbir zaman esirgemeyen hem akademik hem sosyal yaşantım boyunca manevi desteğini her zaman hissettiğim değerli danışmanım Doç. Dr. Yasemin YALÇIN'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmanın analizlerinin şekil almasında bilgi ve tecrübelerinden faydalandığım, tez dönemi boyunca önerileriyle yol gösteren değerli hocam Doç. Dr. Halil Orbay ÇOBANOĞLU'na teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans eğitimim boyunca emeği ve desteği olan değerli bölüm hocalarım Doç. Dr. Sibel NALBANT ve Doç. Dr. Nuray SATILMIŞ'a, Spor Bilimleri Fakültesi ve Eğitim Fakültesi öğretim üyelerine, görüşme taleplerimi geri çevirmeyerek beni kabul eden tüm değerli katılımcılara teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamda pozitiflikleri ve destekleriyle bana yardımcı olan kıymetli arkadaşlarıma, İlköğretimden bu yana eğitim-öğretim hayatımda hakkı geçen tüm öğretmenlerime ve güzel vatani bize emanet eden Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk'e ve silah arkadaşlarına teşekkürlerimi sunarım.

Ve son olarak beni yetiştiren, düştüğümde ayağa kaldıran, ihtiyaç duyduğum her anımda yanımda olan, maddi ve manevi koşulsuz destekleyen başta babaannem olmak üzere canım aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Fatma TURAN

ÖZET

OLİMPİYAT OYUNLARINA YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ GELİŞTİRME VE UYGULAMA ÇALIŞMASI

Fatma TURAN

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,

Haziran, 2024 (68 Sayfa)

Mevcut çalışmada üniversitede öğrenim gören öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarının belirlenmesi amacıyla geçerli ve güvenilir ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca geliştirilen ölçme aracı ile öğrencilerin demografik özelliklerine göre Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarında farklılık olup olmadığının araştırılması hedeflenmektedir. Çalışmada, nitel ve nicel modelin beraber kullanıldığı karma model uygulanmıştır. Çalışmanın evrenini 2022-2023/ 2023-2024 bahar ve güz yarısında Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Spor Bilimleri Fakültesinde bulunan öğretmenlik öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmanın ölçek geliştirme aşamasında açıklayıcı faktör analizi, doğrulayıcı faktör analizi ve güvenilirlik analizleri için çalışma grubunu 364 öğretmenlik öğrencisi oluşturmaktadır. Geliştirilen ölçme aracı ile öğrencilerin demografik özelliklerine göre Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarında farklılık olup olmadığının araştırılması aşamasında ise bağımsız örneklem t-testi ve ANOVA testi için katılımcı grubunu 403 öğretmenlik öğrencisi oluşturmaktadır. Yapılan analizler sonunda “Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği'nin” geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu tespit edilmiştir. Geliştirilen ölçeğin 8 madde ve 2 faktörden oluştuğu görülmekte ve bu faktörler literatürden edinilen bilgiler doğrultusunda İlgi ve Fayda olarak ifadelendirilmektedir. Öğrencilerin demografik özelliklerine göre Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarında farklılık olup olmadığının incelenmesi için yapılan analizlerde; cinsiyet ve yaş değişkeninde, Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum ölçeği ve alt puanlarında herhangi bir anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır. Fakülte, bölüm, sınıf, aktif spor yapma durumu ve son düzenlenen Olimpiyat Oyunlarını takip etme durumunda ise Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum ölçeği ve alt puanlarında anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Olimpiyat oyunları, Tutum, Ölçek geliştirme, Spor, Öğretmen adayı

ABSTRACT

DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION STUDY OF ATTITUDE SCALE TOWARDS THE OLYMPIC GAMES

Fatma TURAN

Department of Physical Education and Sports

Alanya Alaaddin Keykubat University, Graduate Education Institute,

June, 2024 (68 pages)

The current study aims to develop a valid and reliable measurement tool to determine the attitudes of university students towards the Olympic Games. In addition, the developed measurement tool aims to investigate whether there are differences in students' attitudes towards the Olympic Games according to their demographic characteristics. In the study, a mixed model in which qualitative and quantitative models were used together was applied. The population of the study consisted of teaching students at Alanya Alaaddin Keykubat University Faculty of Education and Faculty of Sports Sciences in the 2022-2023/2023-2024 spring and fall semester. In the scale development phase of the research, the study group for explanatory factor analysis, confirmatory factor analysis and reliability analysis consisted of 364 teaching students. In the phase of investigating whether there is a difference in students' attitudes towards the Olympic Games according to their demographic characteristics with the developed measurement tool, the participant group for the independent samples t-test and ANOVA test consists of 403 teaching students. As a result of the analyses, it was determined that the "Attitude Scale Towards the Olympic Games" is a valid and reliable measurement tool. It is seen that the developed scale consists of 8 items and 2 factors, and it is expressed as Interest and Benefit in line with the information obtained from these factors. In the analyzes carried out to examine whether there are differences in students' attitudes towards the Olympic Games according to their demographic characteristics; It was determined that there was no significant difference in the attitude scale and sub-scores towards the Olympic Games in terms of gender and age variables. It was concluded that there was a significant difference in the attitude scale and sub-scores towards the Olympic Games in the case of faculty, department, class, active sports participation and following the last Olympic Games.

Keywords: Olympic games, Attitude, Scale development, Sports, Teacher candidate

İÇİNDEKİLER

İÇ KAPAK SAYFASI	
ONAY SAYFASI	i
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ	ii
ÖNSÖZ / TEŞEKKÜR SAYFASI	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER SAYFASI	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ	viii
TABLolar LİSTESİ.....	ix
SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ.....	x
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Konusu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	1
1.3. Araştırmanın Önemi	1
1.4. Problem Durumu.....	1
1.4.1. Alt problemler.....	2
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	2
1.6. Araştırmanın Varsayımları	3
1.7. Araştırma Konusu ile İlgili Yapılan Çalışmalar	3
2. LİTERATÜR	6
2.1. Antik Olimpiyatlar	6
2.1.1. Antik olimpiyat oyunlarının başlangıcı.....	6
2.1.2. Antik olimpiyat oyunlarının sona ermesi.....	7
2.2. Modern Olimpiyatlar	8
2.2.1. Modern olimpiyat oyunlarının başlangıcı.....	8
2.2.2. Olimpiyat oyunlarının sembolleri	9
2.2.2.1. Olimpiyat oyunlarının sloganı	9
2.2.2.2. Olimpiyat oyunlarının bayrağı.....	9
2.2.2.3. Olimpiyat oyunlarının ateşi ve meşalesi.....	10
2.2.2.4. Olimpiyat oyunlarının yemini	10
2.2.2.5. Olimpiyat oyunlarını madalyası	10
2.2.2.6. Olimpiyat oyunlarının maskotu ve logosu.....	11
2.2.3. Olimpiyat oyun türleri.....	12

2.2.3.1. Yaz olimpiyatları	12
2.2.3.2. Kış olimpiyatları	13
2.2.3.3. Paralimpik olimpiyatlar	14
2.2.3.4. Gençlik olimpiyatları	16
2.3. Uluslararası Olimpiyat Komitesi	17
2.4. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi	17
2.5. Olimpizm ve Olimpik Hareket	18
2.6. Olimpiyat Oyunlarında Türkiye.....	19
2.7. Tutum.....	23
2.7.1. Tutumun özellikleri.....	23
2.7.2. Tutumun bileşenleri-öğeleri.....	24
2.7.3. Tutumun işlevleri	25
3. YÖNTEM	27
3.1. Araştırma Modeli	27
3.2. Çalışma Grubu	27
3.3. Verilerin Toplanması	27
3.3.1. Ölçek geliştirme süreci	28
3.3.1.1. Madde havuzunun hazırlanması	28
3.3.1.2. Kapsam geçerliği	29
3.4. Verilerin Analizi	29
3.4.1. Açıklayıcı faktör analizi (AFA).....	29
3.4.2. Doğrulayıcı faktör analizi (DFA)	32
3.4.3. Ölçeğin güvenirlik çalışması	34
4. BULGULAR	36
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	42
6. KAYNAKLAR	50
7. EKLER.....	62
Ek 1: Etik Kurul Onayı	62
Ek 2: Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği Taslağı.....	63
Ek 3: Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği	66
ÖZGEÇMİŞ	

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 3.1 OÖYTÖ Doğrulayıcı Faktör Analizi Path Diyagramı.....34

TABLolar LİSTESİ

Tablo 2.1 Yaz Olimpiyatlarını Düzenleyen ve Düzenleyecek Ülkeler.....	12
Tablo 2.2 Yaz Olimpiyat Oyunlarında Bulunan Branşlar.....	13
Tablo 2.3 Kış Olimpiyatlarını Düzenleyen ve Düzenleyecek Ülkeler.....	13
Tablo 2.4 Kış Olimpiyat Oyunlarında Bulunan Branşlar.....	14
Tablo 2.5 Yaz Paralimpik Oyunları Düzenleyen ve Düzenleyecek Ülkeler.....	16
Tablo 2.6 Kış Paralimpik Oyunları Düzenleyen ve Düzenleyecek Ülkeler.....	16
Tablo 2.7 Yaz Gençlik Olimpiyat Oyunları Düzenleyen Ülkeler.....	17
Tablo 2.8 Kış Gençlik Olimpiyat Oyunları Düzenleyen Ülkeler.....	17
Tablo 3.1 Ooytö'ye İlişkin KMO ve Barlett Küresellik Testi Sonuçları.....	31
Tablo 3.2 Ooytö Faktör Yük Değerleri.....	32
Tablo 3.3 Ooytö'ne İlişkin Açıklanan Toplam Varyans.....	32
Tablo 3.4 Ooytö DFA Uyum İyiliği Değerleri.....	34
Tablo 3.5 Ooytö Güvenirlik Katsayıları.....	35
Tablo 3.6 Test Tekrar Test Sonuçları.....	36
Tablo 4.1 Araştırma Grubunun Demografik Özelliklerine Göre Frekans Dağılımları.....	37
Tablo 4.2 Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği (Ooytö) Puanlarının Dağılımı.....	38
Tablo 4.3 Cinsiyet Değişkenine Göre T-Testi Analizi Sonuçları.....	38
Tablo 4.4 Yaş Değişkenine Göre ANOVA Analizi Sonuçları.....	39
Tablo 4.5 Fakülte Değişkenine Göre T-Testi Analizi Sonuçları.....	39
Tablo 4.6 Bölüm Değişkenine Göre ANOVA Analizi Sonuçları.....	39
Tablo 4.7 Sınıf Değişkenine Göre T-Testi Analizi Sonuçları.....	41
Tablo 4.8 Aktif Spor Yapma Durumu Değişkenine Göre T-Testi Analizi Sonuçları.....	41
Tablo 4.9. Son Düzenlenen Olimpiyat Oyunlarını Takip Etme Durumu Değişkenine Göre T-Testi Analizi Sonuçları.....	42

SİMGELER VE KISALTMALAR

AFA	Açıklayıcı Faktör Analizi
DFA	Doğrulayıcı Faktör Analizi
IOC	International Olympic Committee (Uluslararası Olimpiyat Komitesi)
IPC	International Paralympic Committee (Uluslararası Paralimpik Komitesi)
NOC	National Olympic Committee (Milli Olimpiyat Komitesi)
OOYTÖ	Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği
SHGM	Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü
TMOK	Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi
YOG	Youth Olympic Games (Gençlik Olimpiyat Oyunları)

1. GİRİŞ

Araştırmanın giriş bölümü yedi alt başlıktan oluşmaktadır. Bu bölümde ilk olarak araştırmanın konusu, amacı ve önemi belirtilmiş olup, araştırmanın çıkış noktasını oluşturan problem durumu ortaya konmuş ve problem cümlesi ile alt problemler ifade edilmiştir. Ardından araştırmanın sınırlılıkları ve varsayımları sıralanmıştır. Ek olarak ilgili tez çalışmasına yönelik literatürde benzerlik gösteren çalışmalar hakkında bilgiler yer almaktadır.

1.1. Araştırmanın Konusu

Üniversite öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarının incelenmesini sağlamak amacıyla bir ölçek geliştirme ve uygulama çalışması yapılmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Mevcut çalışmada üniversitede öğrenim gören öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarının belirlenmesi amacıyla geçerli ve güvenilir ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca geliştirilen ölçme aracı ile öğrencilerin demografik özelliklerine göre Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarında farklılık olup olmadığının araştırılması hedeflenmektedir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Literatür taraması sonucunda yapılan araştırmalarda bireylerin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarının belirlenmesinde anket formu ve ölçek kullanıldığı görülmüştür. Fakat literatürde var olan ölçme araçları Olimpiyat Oyunlarına ev sahipliği yapma, Olimpiyatlar hakkında güncel bilgiye sahip olma, alandaki uzmanların görüşleri vb. konularda bilgiler sunmuştur. Bu bilgilerin alanda yapılan araştırmaları sınırladığı düşünülmektedir. Dolayısıyla nicel ve nitel yöntemlerin bir arada kullanılarak geliştirilen 'Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği' alana yeni bir ölçme aracı kazandırılması ve alan yazında konuyla ilgili eksikliklerin giderilmesi yönünden önem arz etmektedir.

1.4. Problem durumu

Bu araştırmada iki temel problem cümlesi yer almaktadır.

1. Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği (OOYTÖ) geçerli ve güvenilir ölçümler yapabilen bir ölçme aracı mıdır?

2. Üniversite öğrencilerinin demografik bilgileri (cinsiyet, yaş, fakülte, bölüm, sınıf, aktif olarak spor yapma durumu ve son düzenlenen Olimpiyat Oyunlarını takip etme durumu) ve Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumları arasında ilişki var mıdır?

1.4.1. Alt problemler

Belirlenen temel problemlere dayalı olarak araştırmanın alt problem cümleleri şöyle sıralanmaktadır:

1. “Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği (OOYTÖ)” geçerli bir ölçme aracı mıdır?
2. “Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği (OOYTÖ)” güvenilir bir ölçme aracı mıdır?
3. Üniversite öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumları hangi düzeydedir?
4. Üniversite öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumları cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
5. Üniversite öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumları yaşa göre farklılaşmakta mıdır?
6. Üniversite öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumları fakülteye göre farklılaşmakta mıdır?
7. Üniversite öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumları bölüme göre farklılaşmakta mıdır?
8. Üniversite öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumları sınıf düzeyine farklılaşmakta mıdır?
9. Üniversite öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumları aktif olarak spor yapma durumuna göre farklılaşmakta mıdır?
10. Üniversite öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumları son düzenlenen Olimpiyat Oyunlarını takip etme durumuna göre farklılaşmakta mıdır?

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Tez çalışması kapsamında aşağıda belirtilmekte olan sınırlılıklar dikkate alınmıştır. Bu bağlamda çalışma;

- Araştırma “Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği” ile,
- Araştırma 2022-2024 güz ve bahar yarılında toplanan verilerle,

- Verilerin analizi, kullanılan istatistiksel yöntemler ile,
- Araştırmaya yönelik gerçekleştirilen literatür taraması ile sınırlıdır.

1.6. Araştırmanın Varsayımları

Tez çalışması kapsamında aşağıda belirtilmekte olan varsayımlar dikkate alınmıştır. Bu bağlamda çalışma;

- Katılımcıların araştırmada gönüllülük esasına dayanarak yer aldığı,
- Katılımcıların ölçek maddelerine ciddiye ve samimiyetle yanıt verdiği,
- Araştırma grubundaki öğrencilerin evreni en iyi şekilde temsil ettiği,
- Ölçek maddelerinin oluşturulması sırasında başvuru uzmanların konu ile ilgili yeterli bilgi birikimine sahip olduğu ve alınan uzman görüşlerinin yeterli olduğu,
- Oluşturulan ölçek maddelerinin amaca uygun olarak ölçmek isteneni ölçtüğü varsayılmıştır.

1.7. Olimpiyat Oyunları ile İlgili Çalışmalar

Mak vd. (2016) ‘Olimpiyat Oyunları Tutum Ölçeğinin (OGAS) Geçerliliği: Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizlerinden Elde Edilen Kanıtlar’ adlı araştırmalarında izleyicilerin Olimpiyatlara ev sahipliği yapan ülke hakkındaki algılarının incelemesi amaçlanmıştır. Bu çalışmanın en önemli katkısı, 2008 Pekin Olimpiyatları'na dışarıdan bir bakış açısıyla ev sahipliği yapma konusunda alternatif görüşler sunmasıdır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen “Olimpiyat Oyunları Tutum Ölçeği (OGAS)” 13 maddeden oluşmakta ve 483 katılımcıya uygulanmıştır. Araştırma sonucunda geliştirilen ölçeğin izleyicilerin Olimpiyat Oyunlarına ev sahipliği yapma algısını değerlendirmek için geçerli bir ölçüm aracı olduğu belirlenmiştir.

Şahin ve Erden (2017) Antrenörlerin Olimpiyat Oyunları Hakkındaki Görüşlerinin Belirlenmesi adlı araştırmalarında olimpik branşlarda görevli olan antrenörlerin Olimpiyatlar ile ilgili fikirleri ve yorumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada Şenduran vd. (2012) tarafından hazırlanan anket formu araştırmacılar tarafından antrenörlere göre uyarlanmıştır. Anket formu öncelikle 30 antrenöre uygulanmış ve ön değerlendirmeye alınmıştır. Değerlendirme sonucuna göre 25 maddeden oluşan anket formu son halini almıştır. Araştırmaya olimpik branşlarda görevli olan 101 antrenör (32 kadın ve 69 erkek) katılmıştır. Anket sonuçlarına göre antrenörlerin Olimpiyat Oyunlarına karşı farkındalıklarının beklenen seviyede yer almadığı,

gelecekte düzenlenecek olan Olimpiyat Oyunlarında Türkiye'nin başarısına Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerinin (TOHM) pozitif yönde katkı sağlayacağı ve İstanbul'un Olimpiyat Oyunlarına ev sahipliği yapacağı inancına sahip oldukları görülmektedir.

Şenduran vd. (2012) Toplumdaki Bireylerin Olimpiyat Oyunları Hakkında Yaklaşımları adlı araştırmalarında farklı demografik özelliklere sahip bireylerin Olimpiyat Oyunları hakkındaki düşüncelerini ve tavrını değerlendirmek amaçlanmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen 14 maddelik anket formu toplumun farklı kesimlerinden 367 bireye (154 kadın ve 213 erkek) uygulanmıştır. Araştırma sonucunda ise bireylerin Olimpiyat Oyunları hakkındaki yaklaşımlarının yapıcı olduğu fakat Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'nin etkinliklerine karşı ilgisiz oldukları ve Olimpiyat Oyunları ile ilgili bilgilerinin yetersiz olduğuna ulaşılmıştır.

Zhou ve App (2009) 'Sakinlerin Pekin 2008 Olimpiyat Oyunlarının Etkilerine İlişkin Algıları' adlı çalışmalarında ev sahibi halkın 2008 Pekin Olimpiyat Oyunları ve etkileri hakkındaki algılarını ölçmek amacıyla sosyal-psikolojik etkiler, kentsel gelişme etkileri, ekonomik gelişme etkileri ve sosyal yaşam etkileri olmak üzere dört faktörlü 20 maddeden oluşan "Olimpiyat Oyunları Etki Ölçeği (OOEÖ)" geliştirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; bireylerin algısı özellikle ekonomik kalkınma, kentsel gelişim ve sosyo-psikolojik faktörleri açısından olumlu düzeyde gerçekleşmiştir. Ev sahibi halkın Pekin 2008 Olimpiyatlarına yönelik algılarını etkileyen en önemli üç faktörün, sakinlerin hükümet performansı hakkındaki algıları/tutumları, daha fazla turizm gelişimini tercih etmeleri ve turizm-endüstrisi iş deneyimi olduğu belirlenmiştir.

Kılıç vd. (2009) 'Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Olimpiyatlar Hakkındaki Farkındalığı' adlı çalışmalarında beden eğitimi dersi öğretmenlerinin Olimpiyat Oyunları hakkındaki farkındalığını tespit amacıyla, 61 sorudan oluşan ve 25'i tanımlayıcı sorular olup kalan 36'sı ise araştırmacılar tarafından geliştirilen likert ölçeği kullanılmıştır. Araştırmaya İstanbul'da kamu, özel ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapan 240 öğretmen (81 kadın ve 159 erkek) katılmıştır. Anket sonucuna göre, beden eğitimi öğretmenlerinin Olimpiyat Oyunları konusunda bilgili oldukları, Olimpiyatlar ile ilgili yayınları takip ettikleri, Olimpiyat konulu etkinliklerde yer almak istedikleri, Oyunları düzenlemenin şehir ve ülke açısından yararlı olacağı ve Olimpiyat Oyunlarının gerçekleştirildiği süreçte beden eğitimi öğretmenlerinden yararlanılması gerektiği bunun sonucunda da organizasyonun başarısının artacağı inancı ortaya çıkmıştır.

Şentuna (2013) Türk Antrenörlerinin Modern Olimpiyat Oyunları Hakkındaki Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesi adlı çalışmasında farklı spor dallarında bulunan

antrenörlerinin Olimpiyatlara yönelik farkındalık seviyelerinin farklı özelliklere göre tespit edilmesi hedeflenmiştir. Araştırmada Gençlik ve Spor Bakanlığında farklı spor dallarında görev alan yaşları 21 ve 60 arasında değişen 283 antrenöre (34 kadın ve 249 erkek) uygulanmak üzere 49 madde içeren Farkındalık Anketi kullanılmıştır. Türk antrenörlerinin modern Olimpiyat Oyunları ile ilgili detaylı ve yeterince bilgiye sahip olmadıkları düşüncesiyle yapılan araştırma sonucunda, farkındalıklarının beklenen düzeyden daha yüksek olduğuna ulaşılmıştır. Antrenörlerin Olimpiyat farkındalığında eğitim, yaş ve BESYO mezunu olup olmama değişkeninde fark bulunmazken; yaşadıkları bölgeye göre Olimpiyat farkındalığı değişmektedir. Doğu Anadolu Bölgesinde yaşamakta olan antrenörlerin Olimpiyat farkındalığı puanlarının İç Anadolu ve Marmara Bölgesindeki antrenörlerden daha düşük olduğu belirlenmiştir. Lisanslı spor yapan ve yapmaya devam eden antrenörlerin, lisanslı spor yapmayan antrenörlere göre Olimpiyat farkındalığı puanlarının yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Günata (2021) ‘12 Haftalık Olimpiyat Oyunları Etkinliklerinin Lise Öğrencilerinin Farkındalık Düzeylerine Etkisi: Çevrim İçi Bir Uygulama’ adlı doktora tezinde lise öğrencilerine yönelik Olimpiyat Oyunlarına karşı farkındalıklarını ölçmek için “Olimpiyat Oyunları Farkındalık Ölçeğini” geliştirmek ve 12 hafta boyunca online etkinlikler yoluyla katılımcıların farkındalık seviyelerini geliştirmedeki rolünü araştırmak amaçlanmıştır. Araştırmanın ilk aşamasında 11 maddenin yer aldığı “Olimpiyat Oyunları Farkındalık Ölçeği” geliştirilmiştir. Araştırmanın ikinci aşamasında ise 12 haftalık online etkinlikler deney grubuna uygulanmıştır. Kontrol grubuna ise herhangi bir işlem yapılmamıştır. Veri toplama aracı olarak geliştirilen “Olimpiyat Oyunları Farkındalık Ölçeği” kullanılmıştır. 204 (113 kız ve 91 erkek) öğrenci deney grubunu ve 193 (95 kadın ve 98 erkek) öğrenci kontrol grubunu oluşturmaktadır. Analizler sonucunda geliştirilen ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmada online etkinlikleri içeren deney grubunun son test puanlarında oyunlara yönelik farkındalık düzeylerinde anlamlı bir yükselme gözlemlenmiştir.

2. LİTERATÜR

2.1. Antik Olimpiyatlar

2.1.1. Antik olimpiyat oyunlarının başlangıcı

Antik dönemde gerçekleştirilen Olimpiyat Oyunları sadece spor yarışmaları değil, yarışmalardan daha fazlasıydı. Karnavalı andıran faaliyetler ve dini ritüellerin birleşiminden meydana gelmiş spor gösterisi biçimindeydi. Geleneksel yapıdaki sportif yarışmalara ek olarak, güzellik yarışmaları, kılıç gösterileri, sunaklarda ikramlar, şiir okuma yarışmaları, ayinler, sihirbazlar ve halka ziyafet veren salonlar yer almaktaydı (Şener, 2018).

Sanat ve spor tarzı etkinlikler antik dönemlerde toplum için gerçekleştirilmeyordu. Bu etkinlikler yöneticiler ve tanrılar adına gerçekleştirilmekteydi. Böylelikle Olimpiyat Oyunlarının dini ya da siyasi bir sebep ile oluştuğu ifade edilmektedir. Olimpiyat Oyunlarının düzenlenmesinde kabul edilen temel amaç Tanrılar Tanrısı Zeus'a karşı duyulan bağlılık ve inancın gösterilmesidir. Siyasi açıdan bakıldığında ise 20 Yunan site devleti arasındaki savaşa son vermek amacıyla Elis Kralı İphitos “tanrıların çok sevdiği dinsel kökenli oyunların” tekrar düzenlenmesini arzulamış ve ateşkes ilan etmiştir (Toros, 2015).

Antik Yunan'da sporun miras niteliğinde görülmesinin en olası sebepleri, Antik dönemde Olimpia'da gerçekleştirilen Olimpiyat Oyunlarına yönelik ilk net kayıtların resmi olarak M.Ö. 776 yılında elde edilmesi ve sporun Antik Yunan'da felsefe, edebiyat ve sanat konuları kadar önemli oluşudur (Tekin, 2009). Dolayısıyla Yunanlar Olimpiyatların takvimini M.Ö. 776 sonrasında kabullenmişler ve bu sebeple oyunların tarihine ancak M.Ö.776'dan sonra girilmiştir. Ancak Olimpia'da Yunanların çok eski tarihlerden bu yana spor faaliyetlerini organize ettiklerini, M.Ö. 1200'lü senelerde yaşadığı düşünülen *İlyada ve Odessa'nın* yazarı Homeros eserinin pek çok bölümünde ifade etmiştir (Scanlon, 2006). Ayrıca arkeolojik bulgulardan yararlanarak M.Ö. 1500 yılından beri bölgede gerçekleştirilen spor faaliyetlerinin olduğunu öne süren tarihçiler de bulunmaktadır (Kyrieleis, 2003). Bu nedenle Olimpia'da gerçekleştirilen müsabakaların Olimpiyat Oyunlarının ilk organizasyonu olduğunu belirtmek doğru bir ifade olmayacaktır (TMOK, 2022).

M.Ö 350'de net biçimlerine sahip olan oyunlara sadece 18 yaşını doldurmuş, özgür Yunan vatandaşları katılabilmekteydi. Köleler, metökler (Yunan kentinde yaşayan

fakat kentin yerlisi olmayan bireyler) ve mahkûmlara yer verilmemektedir. Daha sonralarda Olimpiyat Oyunlarıyla eş zamanlarda fakat Olimpiyat bölgesi dışında Tanrıça Hera onuruna kadınlar içerisinde düzenlenen spor müsabakalarının olduğu bilinse de, İlkçağda gerçekleşen oyunlarda sporcular çıplak olarak yarıştıkları için evli kadınların yarışmak amacıyla veya izlemek için yer almaları hatta Olimpia'ya yaklaşmaları dahi yasaklanmıştır. Oyunları gizlice seyrederken bulunan kadınlar ise yüksek kayalardan atılarak öldürülmektedir. Kadın seyirci olarak oyunları yalnızca Demeter Rahibesi izleyebilirdi (Tekin ve Tekin, 2014).

Zeus'un şerefine düzenlenen oyunlar ilk olarak ölümlerin ruhlarının sekiz yılda dirildiği kanısı ile sekiz yılda bir gerçekleştirilirken daha sonralarda ise dört yılda bir düzenlenmeye başlanmıştır. M.Ö. 776-M.S. 393 yılları arasındaki 12 yüzyıllık sürede her dört yılda bir yapılan Olimpiyat Oyunları önceleri sadece bir gün sürerken M.Ö 472 yılında beş güne uzatılmıştır (Swaddlig, 2000).

M.Ö. 776–728 arasında gerçekleşen ilk 13 Olimpiyat Oyununda sadece “stade” olarak bilinen koşu yarışı bulunmakta ve oyunlar 1 gün sürmekteydi. Oyunlara olan ilginin artması üzerine yeni yarışmalar programda yer almaya başlamıştır. Bunlardan bazıları (Miller, 2004):

Pentatlon 18. Olimpiyat Oyunları (MÖ 708)

Boks 23. Olimpiyat Oyunları (MÖ 688)

Zırhlı yarış: 65. Olimpiyat Oyunları (MÖ 520)

Gençler için pankration: 145. Olimpiyat Oyunları (MÖ 200)

Beş gün süren oyunların programı Lee'ye (2001) göre ilk gün yarışmacılar ve hakemler için yemin töreni daha sonra çocuk ve yetişkin yarışmacılar ile at ve tayları denetimi (dokimasia) ardından tanıtma ve selamlamalar; ikinci gün atlı araba ile at yarışları ve pentatlon, uzun atlama, cirit atma, koşu, disk atma, güreş yarışmaları yer almaktaydı. Üçüncü gün, tanrılar tanrısı Zeus ve büyük Yunan kahramanı Pelops'a adakların takdimi ardından erkek çocukların yarışmaları yapılmaktaydı. Dördüncü gün, zırhlı koşu yarışı (hoplitodromos), boks, güreş, koşu, hemen arkasından pankration müsabakaları yer almıştır. Sonuncu gün ise ödül törenleri, ziyafetler ve şöenler ile oyunlar son bulmuştur (Tekin ve Tekin, 2014).

2.1.2. Antik olimpiyat oyunlarının sona ermesi

Olympia başlangıçta küçük bir yerel festival alanı olarak bilinse de zaman içerisinde Antik Çağ'ın en önemli spor organizasyonlarının sahnesine dönüşmüştür.

Fakat daha sonrasında Olympia, Roma İmparatoru I. Teodosius'un pagan ritüellerin yaşatılmasını önleme gerekçesiyle MS 393'de Olimpiyat Oyunlarını yasaklaması sonucu Olympia kaderine terk edilmiş, böylece Batı, Rönesans Dönemi'ne oyunlarla ilgili boş bir hafızayla girmiştir (Yıldıran, 2014). Oyunların sona ermesiyle birlikte Olympia kenti vandalizm, sel, deprem gibi sebeplerle yok olmayla karşı karşıya gelmiştir. İngiliz Richard Chandler 1766'da kenti yeniden keşfetmiştir. Olympia'nın kalıntıları Yunan otoritelerinin onayı ile Almanlar tarafından 1875 yılında arkeolojik kazılar ile ortaya çıkmıştır. Yaşanan durum Baron Pierre de Coubertin'e Modern Olimpiyatların tekrar düzenlenmesi için esin kaynağı olmuştur (IOC, 2012).

2.2. Modern Olimpiyatlar

2.2.1. Modern olimpiyat oyunlarının başlangıcı

M.Ö 776- M.S 393 dönemi boyunca dört senede bir Eski Yunan'da düzenlenen dostluk ve barışın sembolü haline gelen oyunlar yaklaşık olarak 1500 yıl sonra tekrardan düzenlenmeye başlamıştır. Olimpiyat Oyunlarını yeniden canlandırma ve düzenleme fikri Fransa'da ortaya çıkmıştır. Haziran 1894'te Fransız spor insanı Coubertin'in çalışmalarıyla Uluslararası Spor Kongresi'nde Olimpiyat Oyunlarının yeniden organize edilmesi gündem konusu olmuştur (Sırrı, 1924).

Olimpiyat Oyunlarının yeniden canlanması kararının alınmasıyla beraber, Coubertin'in toplantı gerçekleşmeden bir hafta önce Revue Paris Dergisi'nde yer alan makalesinde açıkladığı Olimpiyat Oyunlarının temel ilkeleri kongrede kabul edilmiştir. Bunlar:

- Olimpiyatların dört yılda bir düzenlenmesi,
- Sadece büyüklerin yarışmada yer alması,
- Amatörlük ruhunun esas olması,
- Düzenlenen her Olimpiyatın farklı ülkede olması,
- Oyunların herkese açık olması,
- Komite başkanının Baron Pierre de Coubertin olmasıdır.

Kongrede bu kararların alınmasının hemen ardından Coubertin, Vikelas, Sloane ve birkaç kişinin daha görev yapacağı Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) kurulmuştur. Komitenin aldığı ilk karar I. Olimpiyat Oyunları'nın 1896 Atina'da düzenlenmesi olmuştur (TMOK, 1985).

2.2.2. Olimpiyat oyunlarının sembolleri

Olimpiyat sloganı, bayrağı, ateş ve meşalesi, yemini, madalyası, maskot ve logosu Olimpiyat Oyunları'nın sembolleri içinde yer almaktadır.

2.2.2.1. Olimpiyat oyunlarının sloganı

Olimpiyat sloganı Olimpiyatlarda ulaşılmak istenen amacı anlatan ve üç Latince kelimededen oluşan "Citius, Altius, Fortius" kelimeleri "Daha Hızlı", "Daha Yüksek", "Daha Güçlü" anlamlarına gelmektedir. Citius, Altius, Fortius'un altında yer alan en temel yaklaşım, müsabakayı kazanmasından ziyade, kendini aşması, yapması gerekeni en iyi şekilde sergilemesi olarak ifade edilmektedir. Bu düşüncenin Antik Olimpiyatlar ile Modern Olimpiyatları birbirinden ayıran ifadelerden biri olduğu söylenmektedir. Modern Olimpiyat Oyunlarındaki asıl hedef birinci olmaktan ziyade oyunlara katılım hakkını kazanmaktır (Daçe, 2004). Modern Olimpiyatların kurucusu olarak görülen Coubertin, yakın arkadaşı Rahip Didon'un öğretmen olduğu okuldaki bayrağa yazdırdığı bu sözlerden esinlenerek aynen alınmış ve oyunların sloganı olarak benimsenmiştir (Crowther, 2004; Serdaroglu, 2002). "Daha Hızlı", "Daha Yüksek", "Daha Güçlü" ifadesi sadece Olimpiyat Oyunlarındaki sporcular için değil, günümüzde oyunların hazırlık aşamasında ve mimarisinde de kullanılmaya başlanmıştır (Ebig, 2007). IOC 20 Temmuz 2021 yılında mevcut slogana kısa çizgiden sonra birlikte anlamına gelen 'communiter' kelimesinin eklenmesini onaylamıştır. Olimpiyatların yeni sloganı artık "Daha Hızlı, Daha Yüksek, Daha Güçlü – Birlikte" olarak benimsenmiştir (IOC, 2024).

2.2.2.2. Olimpiyat oyunlarının bayrağı

Dünyanın beş kıtasının birliğini ifade eden, beyaz bir zemin üzerinde iç içe bulunan beş farklı renkteki halkalar modern Olimpiyatların kurucusu görülen Coubertin tarafından tasarlanmıştır (IOC, 1986). Bayrakta yer alan renklerin her biri farklı bir kıtayı yansıtmaktadır. Bayrağın üst bölümü üç halkadan ve alt bölümü iki halkadan meydana gelmektedir. Üst bölümün sol tarafındaki mavi halka Avrupa, ortadaki siyah halka Afrika ve sağ taraftaki kırmızı halka Avustralya, alt bölümün sağ tarafındaki yeşil halka Amerika ve sol taraftaki sarı halka ise Asya'yı simgelemektedir (Özdilek vd., 2003). Fransa'nın başkenti Paris'te 1914 yılında tasarlanan Olimpiyat bayrağı, ilk defa Belçika'daki 1920 Anwers Olimpiyatlarında dalgalanmıştır (Wieczorek, 1985).

2.2.2.3. Olimpiyat oyunlarının ateşi ve meşalesi

Olimpiyat Oyunlarının sembollerinden biri olan Olimpiyat ateşi ilk kez 1936 yılında gerçekleştirilen Berlin Modern Olimpiyat Oyunlarında yakılmıştır. Ateşin yandığı Olimpiyat Meşalesi, Kış Olimpiyat Oyunlarında da yakılmaktadır (Koryürek, 1998). Olimpiyat Ateşi hem antik Olimpiyat Oyunlarında hem de modern Olimpiyat Oyunlarında kardeşlik, cesaret, barış gibi ulaşılmak istenen temiz ve yüce bir özlem olarak yansıtılmaktadır. Antik oyunlarda dönemin şartlarına göre gece gerçekleştirilen törenlerde aydınlatma ve tanrıya olan şükranlarını sunmak için yakılan bu kutsal ateş, şimdiki modern Olimpiyat Oyunlarında da en önemli sembol olarak gösterilmektedir. Ayrıca Olimpiyat ateşinin yakılmasında meşale antik Olimpiyat Oyunlarında olduğu gibi modern Olimpiyat Oyunlarında da Yunanistan'ın Oлимп Dağı'ndan tutuşturularak oyunların gerçekleştirileceği ülkeye taşıtlar ve sporcular ile birlikte getirilerek oyunlara en son ev sahipliği yapan ülkenin sporcuları tarafından yakılır (Şentürk ve Özdilek, 2007).

2.2.2.4. Olimpiyat oyunlarını yemini

Antik dönem oyunlarında olduğu gibi Modern Olimpiyat Oyunlarında da müsabakalara katılan sporcular ve hakemler, oyunların oynandığı ilk zamanlardan bu yana Olimpiyat ruhuna uygun bir şekilde hareket edeceklerine yönelik yemin etmektedirler. Edilen yemin, hiçbir fark gözetmeksizin, tüm sporcuların dürüstlüğünü, şerefliğini belli başlı kurallara bağlamaktadır. Oyunların oynandığı ülkenin kendi sporcularından biri kürsüde yer alarak 'tüm yarışmalar adına, Olimpiyat Oyunlarına adalet içinde, kaidelere uyan sporcular olarak ve sporun zaferi ile ekibimizin şerefi için, mertçe yarışmak hedefiyle bulunmak istediğimize, yemin ederim' demektedir (Özdilek vd., 2003). Sporcuların yaptığı yeminin hemen ardından, ev sahibi ülkede bulunan bir hakem, tüm hakem ve yöneticilere karşı 'oyunlarda taraf gözetmeyeceğimize, kaidelere ve gerçek sportmenlik ilkelerine uygun adım atacağımıza tüm hakem ve resmi görevliler adına yemin ederim' demektedir (Kuraner vd., 1979).

2.2.2.5. Olimpiyat oyunlarının madalyası

Olimpiyat Oyunlarında dereceye giren sporcular için madalya takdim edilmektedir. Müsabakayı kazananlar için altın madalya, ikinciler için gümüş ve üçüncüler içinse bronz madalya takdim edilmektedir. Madalyaların altın ve gümüş olanları kaplamadır. Madalyaların çapı altmış ve kalınlığı üç milimetredir. Madalyanın önünde 1928'den günümüze İtalyan sanatçısı Gossoioli'nin resmettiği, Zafer Tanrıçası

Nike'in zafer çelengi tuttuğu kabartması bulunmaktadır. Olimpiyatı düzenleyen ülkenin amblemi ise madalyanın arka yüzünde yer almaktadır (SHGM, 2023)

2.2.2.6. Olimpiyat oyunlarının maskotu ve logosu

Türkçede maskot kelimesi uğur getirileceğine inanılan nesne, hayvan, unsur veya eşya olarak tanımlanmaktadır (Püsküllüoğlu, 2012). Maskotlar pozitif duyguların taşıyıcıları olmuşlar ve çoğunlukla gülümsemişlerdir ve bu yolla memnuniyet, neşe ve mutluluk gibi duygularını aktarmışlardır. Genel olarak hayvan ve insan özellikleri bulunduran maskotlar seyircileriyle duygusal bağ oluşturabilmesi ve kolay tanımlanabilmeleri yönünden tercih edilmektedirler (Özcan, 2014). Olimpiyat Oyunlarında kullanılan maskotlar değerli bir marka sembolü haline gelmiş ve ev sahibi ülkeler tarafından yeniliklerin oluşmasına katkı sağlamıştır. Maskotlar küreselleşmenin genel eğilimini yansıtmak dışında farklı kültürlerin farklı kültürel öğelerini ve sembollerini de sunmaktadır (Ping, 2010). Maskotlar spor ortamlarında özellikle Olimpiyatlarda ve dünya şampiyonalarında seyircileri ve sporcuları motive etmek için kullanılmıştır. Genellikle hayvan figürü bulunan maskotların yer aldığı görülmektedir. Maskotlar hazırlanırken hedef kitlenin beklentileri ve özellikleri iyi saptanmalıdır. Maskotlar etkili bir iletişim aracı olduklarından dolayı verilmek istenen mesajı insanlara ve topluma aktarmada mükemmel bir rol oynar. Ayrıca maskotlar kendilerine yüklenen kişilik özelliklerini taşıyabilecek bir imge ile birlikte düşünülmeli, sempati ve sevgi gibi özellikleri yansıtacak şekilde yaratılmalıdırlar. Logo ve maskotlar tanıtıcı olup ve hediye amacıyla da kullanılmaktadır. Ayrıca maddi gelir kaynağı olarak katkı sağlamaktadırlar. (İmamoğlu ve Ceylan, 2019). Üzerinde oyunların logosuna sahip olan maskotlar ve araç-gereçlerin satışından 300 milyondan fazla kar elde edildiği açıklanmıştır (Yuanqin, 2012). Spor logoları bağlılığı gösterebilir. Tasarlanan bir spor logosu takımını temsil eden özelliklere sahip olmalıdır. Doğru ve etkili dizayn edilen logolar ve maskotlar insanlar tarafından ilgi ve sempatiye neden olabilir (Kelemci ve Güsan, 2016). 1972 Münih Yaz Olimpiyatlarında ilk maskot Waldi kullanılmaya başlanmıştır. Devam eden tüm Yaz-Kış Olimpiyat Oyunlarında farklı maskotlar organizasyonun gerçekleştiği ülke tarafından tasarlanmış ve kullanılmıştır (Aka vd., 2018). Münih 1972 Yaz Olimpiyat Oyunlarından Paris 2024 Yaz Olimpiyat Oyunlarına kadar ev sahibi ülkeler tarafından kullanılmış 14 maskot bulunmaktadır. Maskotların on tanesi hayvanlardan, üç tanesi hayali kahramanlardan, bir tanesi mitolojik temalardan ve iki tanesi de nesnelere ilham alınarak tasarlanmıştır (OWL, 2023). Innsbruck 1976 Kış Olimpiyat Oyunlarından

Beijing 2022 Kış Olimpiyat Oyunlarına kadar ise kullanılan 13 maskot bulunmaktadır. Maskotların dokuz tanesi hayvanlardan, üç tanesi hayali kahramanlardan ve bir tanesi de insan figüründen ilham alınarak tasarlanmıştır (OWL, 2019).

2.2.3. Olimpiyat oyun türleri

2.2.3.1. Yaz olimpiyatları

Coubertin'in öncüsü olduğu Modern Olimpiyat Oyunları'nın tarihi 1896 yılına dayanmaktadır. Oyunlar ilk olarak Yunanistan'ın Atina kendinde gerçekleştirilmiştir (Dönmez vd., 2021). Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin (IOC) organize ettiği ve her dört yılda bir düzenlenen Yaz Olimpiyat Oyunları, kararlaştırılan şehirlerin ev sahipliğinde düzenlenmektedir (Yurdigül ve Ayhan, 2018). Yaz Olimpiyat Oyunları'nın 33.'sü 26 Temmuz-11 Ağustos 2024 tarihinde Fransa Paris'te düzenlenmesi planlanmaktadır. Olimpik Programda bulunan sabit 28 branş dışında, Paris 2024 oyunlarına spor tırmanışı, dalga sörfü, break dans, kayak programa dahil edilmiştir. Ayrıca Olimpiyat Oyunları tarihinde maraton yarışı ilk kez halkın katılımına Paris 2024 Yaz Olimpiyat Oyunlarında açık olacaktır (TMOK, 2023b).

Tablo 2.1 Yaz olimpiyatlarını düzenleyen ve düzenleyecek ülkeler

Olimpiyat	Ülke	Tarih
Atina 1896 Yaz Olimpiyatları	Yunanistan	6 Nisan- 15 Nisan
Paris 1900 Yaz Olimpiyatları	Fransa	14 Mayıs- 28 Ekim
St. Louis 1904 Yaz Olimpiyatları	ABD	1 Temmuz-23 Kasım
Londra 1908 Yaz Olimpiyatları	İngiltere	27 Nisan -31 Ekim
Stockholm 1912 Yaz Olimpiyatları	İsveç	5 Mayıs-27 Temmuz
Berlin 1916 Kış Olimpiyatları	Berlin, Almanya'da düzenlenmesi planlanan yaz Olimpiyatları I. Dünya Savaşı nedeniyle iptal edilmiştir	
Anvers 1920 Yaz Olimpiyatları	Belçika	20 Nisan-12 Eylül
Paris 1924 Yaz Olimpiyatları	Fransa	4 Mayıs- 27 Temmuz
Amsterdam 1928 Yaz Olimpiyatları	Hollanda	17 Mayıs- 12 Ağustos
Los Angeles 1932 Yaz Olimpiyatları	ABD	30 Temmuz-14 Ağustos
Berlin 1936 Yaz Olimpiyatları	Almanya	1 Ağustos-16 Ağustos
Tokyo 1940 Yaz Olimpiyatları	Tokyo, Japonya'da düzenlenmesi planlanan yaz Olimpiyatları II. Dünya Savaşı nedeniyle iptal edilmiştir.	
Londra 1944 Yaz Olimpiyatları	Londra, İngiltere'de düzenlenmesi planlanan yaz Olimpiyatları II. Dünya Savaşı nedeniyle iptal edilmiştir.	
Londra 1948 Yaz Olimpiyatları	İngiltere	29 Temmuz-14 Ağustos
Helsinki 1952 Yaz Olimpiyatları	Finlandiya	19 Temmuz – 3 Ağustos
Melbourne/Stockholm 1956 Yaz Olimpiyatları	Avustralya/ İsveç	22 Kasım-8 Aralık
Roma 1960 Yaz Olimpiyatları	İtalya	25 Ağustos-11 Eylül
Tokyo 1964 Yaz Olimpiyatları	Japonya	10 Ekim-24 Ekim
Mexico City 1968 Yaz Olimpiyatları	Meksika	12 Ekim-27 Ekim
Münih 1972 Yaz Olimpiyatları	Almanya	26 Ağustos-11 Eylül
Montreal 1976 Yaz Olimpiyatları	Kanada	17 Temmuz-1 Ağustos
Moskova 1980 Yaz Olimpiyatları	Rusya	19 Temmuz- 3 Ağustos
Los Angeles 1984 Yaz Olimpiyatları	ABD	28 Temmuz–12 Ağustos
Seul 1988 Yaz Olimpiyatları	Kore	17 Eylül-2 Ekim
Barcelona 1992 Yaz Olimpiyatları	İspanya	25 Temmuz-9 Ağustos

Atlanta 1996 Yaz Olimpiyatları	ABD	19 Temmuz- 4 Ağustos
Sidney 2000 Yaz Olimpiyatları	Avusturalya	15 Eylül-1 Ekim
Atina 2004 Yaz Olimpiyatları	Yunanistan	13 Ağustos-29 Ağustos
Beijing 2008 Yaz Olimpiyatları	Çin	8 Ağustos-24 Ağustos
Londra 2012 Yaz Olimpiyatları	İngiltere	27 Temmuz-12 Ağustos
Rio De Janeiro 2016 Yaz Olimpiyatları	Brezilya	5 -21 Ağustos
Tokyo 2020 Yaz Olimpiyatları	Japonya	23 Temmuz- 8 Ağustos 2021
Paris 2024 Yaz Olimpiyatları (Düzenlenecek)	Fransa	26 Temmuz- 11 Ağustos

Kaynak: (TMOK, 2023h)

Tablo 2.2 Yaz olimpiyat oyunlarında bulunan branşlar

Atıcılık	Jimnastik	Hentbol	Ragbi
Atletizm	Dalga Sörfü*	Judo	Spor Tırmanış*
Badminton	Hokey	Kano	Su Sporları
Basketbol	Eskrim	Kaykay*	Taekwondo
Binicilik	Futbol	Kürek	Tenis
Bisiklet	Güreş	Masa Tenisi	Triatlon
Boks	Golf	Modern Pentatlon	Voleybol
Break Dans*	Halter	Okçuluk	Yelken

*2024 Paris Olimpiyat Oyunlarına eklenen branşlar

Kaynak: (TMOK, 2023e)

2.2.3.2. Kış olimpiyatları

Yaz Olimpiyat Oyunlarında buz ve kar sporu için müsabakaların gerçekleştirilememesi sebebiyle Kış Olimpiyat Oyunları oynanmaya başlandı. 1920 Yaz Olimpiyat Oyunlarında buz hokeyi, 1908 ve 1920’de ise artistik buz pateni bulunmaktaydı. Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) tüm kış branşlarını bulunduracak şekilde spor branşlarını genişletme kararı almıştır. 1921 yılında düzenlenen Olimpiyat Kongresi’nde IOC tarafından Yaz Olimpiyatları ile birlikte Kış Olimpiyatlarının da gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Fransa’nın Chamonix kentinde 11 gün süren ve sadece kış sporlarını barındıran ilk Kış Olimpiyatları 1924 yılında oynanmıştır. Yaz ve Kış Olimpiyat Oyunları 1992 Kış Olimpiyatları’na kadar aynı yılda düzenlenmekteydi. Fakat oyunların iki yıl arayla düzenlenmesi hedeflenmiş ve diğer Kış Olimpiyatları 1994 yılında gerçekleştirilmiştir. Yaz Olimpiyat Oyunları ve Kış Olimpiyat Oyunları 2 yıl arayla ve her dört yılda bir düzenlenmektedir (Gökdemir, 1985).

Tablo 2.3 Kış olimpiyatlarını düzenleyen ve düzenleyecek ülkeler

Olimpiyat	Ülke	Tarih
Chamonix 1924 Kış Olimpiyatları	Fransa	25 Ocak- 5 Şubat
St. Moritz 1928 Kış Olimpiyatları	İsviçre	11 Şubat- 19 Şubat
Lake Placid 1932 Kış Olimpiyatları	ABD	4 Şubat- 15 Şubat
Garmisch-Partenkirchen 1936 Kış Olimpiyatları	Almanya	6 Şubat- 16 Şubat
1940 Kış Olimpiyatları	Sapporo, Japonya’da düzenlenmesi planlanan kış Olimpiyatları II. Dünya Savaşı nedeniyle iptal edilmiştir	
1944 Kış Olimpiyatları	Cortina d’Ampezzo, İtalya’da düzenlenmesi planlanan kış Olimpiyatları II. Dünya Savaşı nedeniyle iptal edilmiştir	

St. Moritz 1948 Kış Olimpiyatları	İsviçre	30 Ocak- 8 Şubat
Oslo 1952 Kış Olimpiyatları	Norveç	14 Şubat- 25 Şubat
Cortina d'Ampezzo 1956 Kış Olimpiyatları	İtalya	26 Ocak- 5 Şubat
Squaw Valley 1960 Kış Olimpiyatları	ABD	18 Şubat- 28 Şubat
Innsbruck 1964 Kış Olimpiyatları	Avusturya	29 Ocak- 9 Şubat
Grenoble 1968 Kış Olimpiyatları	Fransa	6 Şubat- 18 Şubat
Sapporo 1972 Kış Olimpiyatları	Japonya	3 Şubat- 13 Şubat
Innsbruck 1976 Kış Olimpiyatları	Avusturya	4 Şubat- 15 Şubat
Lake Placid 1980 Kış Olimpiyatları	ABD	13 Şubat- 24 Şubat
Saraybosna 1984 Kış Olimpiyatları	Yugoslavya	8 Şubat- 19 Şubat
Calgray 1988 Kış Olimpiyatları	Kanada	13 Şubat- 28 Şubat
Albertville 1992 Kış Olimpiyatları	Fransa	8 Şubat- 23 Şubat
Lillehamber 1994 Kış Olimpiyatları	Norveç	12 Şubat- 27 Şubat
Nagano 1998 Kış Olimpiyatları	Japonya	7 Şubat- 22 Şubat
Salt Lake City 2002 Kış Olimpiyatları	ABD	8 Şubat- 24 Şubat
Torino 2006 Kış Olimpiyatları	İtalya	10 Şubat- 26 Şubat
Vancouver 2010 Kış Olimpiyatları	Kanada	12 Şubat- 28 Şubat
Sochi 2014 Kış Olimpiyatları	Rusya	7 Şubat- 23 Şubat
Pyeongchang 2018 Kış Olimpiyatları	Güney Kore	9 Şubat- 25 Şubat
Pekin 2022 Kış Olimpiyatları	Çin	4 Şubat- 20 Şubat
Milano-Cortina 2026 Kış Olimpiyatları (Düzenlenecek)	İtalya	6 Şubat- 22 Şubat

Kaynak: (TMOK, 2023a)

Tablo 2.4 Kış olimpiyat oyunlarında bulunan branşlar

Kar Sporları	Buz Sporları	Kızak Sporları
Alp Disiplini	Artistik Buz Pateni	Kızak
Biatlon	Buz Hokeyi	Skeleton
Kayakla Atlama	Curling	Yarış Kızağı
Kayaklı Koşu	Kısa Kulvar Sürat Pateni	
Kuzey Kombine	Sürat Pateni	
Serbest Stil Kayak		
Snowboard		

Kaynak: (TMOK, 2023e)

2.2.3.3. Paralimpik olimpiyatlar

Toplumunu oluşturan tüm bireylerin spor yapma ihtiyacının olduğu kabul edilmektedir (Kabasakal, 2007). Sağlıklı bir bireyin mental ve bedensel tatmin sağlaması ve hayat koşullarına fiziksel adapte olabilmeleri amacıyla yapılan spor faaliyetlerinin, özel gereksinimli bireyler tarafından da gerçekleştirilebileceği uzun yıllar boyunca göz ardı edilmiştir (Ergun vd., 1990). Özel gereksinimli bireyler farklı ve özel tarafları ile birlikte değerlendirilmeye alınmalıdır. Spor, özel gereksinimli bireylerin toplumda yer aldıklarını ve kendilerini ifade edebilecekleri bir araç olarak görülebilir (Çevik ve Kabasakal, 2013). Özel gereksinimli sporcular için sporun iyileştirici yönünün kullanılması ve profesyonel bir şekilde spor yapılması konusunda isteklendirilmesinde Paralimpik Oyunların güçlü bir yönü vardır (Karadaş ve Çetiner, 2022). Paralimpik oyunlar, farklı engeli bulunan kişilerin mücadele edip yarıştıkları spor müsabakaları

olarak adlandırılmaktadır. Paralimpik kelimesi, Yunancada 'para'(yanında) ve olimpik sözcüklerinin birleşiminden meydana gelmekte olup, Olimpiyatların paralel oyunları olduğu ve birbirinden ayrı düşünülmemesi gerektiği anlamındadır (Ergün, 2011). Dr. Lutwing Guttman'ın 1948 yılında düzenlediği Stoke Mandeville Oyunları, Paralimpik Oyunların başlangıcı olarak bilinmektedir. Bu oyunlar tekerlekli sandalyeli gaziler için düzenlenirken kısa bir zaman diliminde büyük bir ilgiyle karşılanmıştır. 1952 yılında Hollanda'dan gelen bir takım özel gereksinimli sporcunun oyunlara katılmasıyla kendi bölümünün ilk uluslararası müsabakası haline gelmiştir (Özay, 2019). Stoke Mandeville Oyunları'nın değişimi, 1960 yılında oynanan Olimpiyatların hemen ardından İtalya'nın Roma şehrinde 23 ülkeden 400 özel gereksinimli sporcunun katılımı ile düzenlenen müsabaka Paralimpik Oyunlar olarak düzenlenmeye başlamıştır (IPC, 2024a). 1960 yılından 1976 yılına kadar geçen 16 yıllık süre içerisinde 4 yıl yılda bir gerçekleştirilen yaz Paralimpik Oyunları, 1976 yılında farklı özelliği olan özel gereksinimli sporcuların katılımı ile İsveç Kış Paralimpik Oyunları olarak düzenlenmiştir. 1988 Seul Olimpiyat Oyunları'nın hemen ardından aynı tesiste düzenlenen Paralimpik Oyunlara gösterilen ilginin büyüklüğü üzerine, 1989'da Uluslararası Paralimpik Komitesi (IPC) kurulmuştur. 1989'dan itibaren Paralimpik Oyunlar kurulan komite tarafından gerçekleştirilmiştir. Seul Olimpiyatlarının sonra gerçekleştirilen 1992 Barcelona, 1996 Atlanta ve 2000 Sydney Olimpiyatlarının hemen ardından Paralimpik Oyunlar aynı şehirlerde gerçekleştirilmiştir. IPC ve IOC 2001 yılında yaptıkları anlaşmayla Olimpiyat Oyunları ve Paralimpik Oyunların aynı yerde gerçekleştirmelerini resmileştirmiştir. 1992 yılında ise Kış Olimpiyatları ve Kış Paralimpik Oyunları'nın aynı şehirde düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Dört yılda bir eş senelerde gerçekleştirilen Yaz-Kış Paralimpik ve Olimpiyat Oyunları 1992'de kararlaştırılan bir düzenlemeyle Yaz ve Kış Paralimpik Oyunları iki yıl arayla düzenlenecek görünümde yapılmıştır (Özay, 2019).

IPC tarafından kabul görmüş 28 paralimpik branş bulunmaktadır. Yaz Paralimpik Oyunları içerisinde okçuluk, tekerlekli sandalye basketbolu, atletizm, badminton, kano, bisiklet, binicilik, goalball, judo, triatlon, powerlifting, kürek, atış, oturarak voleybol, yüzme, boccia, masa tenisi, taekwondo, tekerlekli sandalye eskrim, futbol, tekerlekli ragbi, tekerlekli tenis; Kış Paralimpik Oyun branşlarında ise para buz hokeyi, alp disiplini, biatlon, tekerlekli sandalye curling, kros kayağı ve snowboard ve yer almaktadır (IPC, 2024b).

Tablo 2.5 Yaz paralimpik oyunları düzenleyen ve düzenleyecek ülkeler

Ülke	Yıl	Engel Türleri
İtalya, Roma	18-25 Eylül 1960	Ortopedik
Japonya, Tokyo	8-12 Kasım 1964	Ortopedik
İsrail, Tel Aviv	4-13 Kasım 1968	Ortopedik
Almanya, Heidelberg	2-11 Ağustos 1972	Ortopedik
Kanada, Toronto	4-12 Ağustos 1976	Görme, Ortopedik
Hollanda, Arnhem	21 Haziran-5 Temmuz 1980	Görme, Ortopedik
İngiltere, Stoke Mandeville ve Amerika, New York	17-29 Haziran 1984	Görme, Ortopedik
Güney Kore, Seoul	15-24 Ekim 1988	Görme, Ortopedik
İspanya, Barcelona	3-14 Eylül 1992	Görme, Ortopedik
Amerika, Atlanta	19-25 Ağustos 1996	Görme, Ortopedik
Avustralya, Sydney	18-29 Ekim 2000	Görme, Ortopedik, Zihinsel
Yunanistan, Atina	17-28 Eylül 2004	Görme, Ortopedik
Çin, Pekin	6-17 Eylül 2008	Görme, Ortopedik
İngiltere, Londra	29 Ağustos- 9 Eylül 2012	Görme, Ortopedik, Zihinsel
Brezilya, Rio	7-18 Eylül 2016	Görme, Ortopedik, Zihinsel
Japonya, Tokyo	24 Ağustos- 5 Eylül 2020	Görme, Ortopedik, Zihinsel
Fransa, Paris	28 Ağustos- 8 Eylül 2024 (Düzenlenecek)	
ABD, Los Angeles	15-27 Ağustos 2028 (Düzenlenecek)	

Kaynak: (IPC, 2023a)

Tablo 2.6 Kış paralimpik oyunları düzenleyen ve düzenleyecek ülkeler

Ülke	Yıl	Engel Türleri
İsveç, Örnköldsvik	21-28 Şubat 1976	Ortopedik
Norveç, Geilo	1-7 Şubat 1980	Görme, Ortopedik
Avusturya, Innsbruck	15-21 Ocak 1984	Görme, Ortopedik
Avusturya, Innsbruck	18-25 Ocak 1988	Görme, Ortopedik
Fransa, Tignes- Albertville	25 Mart- 2 Nisan 1992	Görme, Ortopedik
Norveç, Lillehammer	10-19 Mart 1994	Görme, Ortopedik
Japonya, Nagano	5-14 Mart 1998	Görme, Ortopedik
Amerika, Salt Lake City	7-16 Mart 2002	Görme, Ortopedik
İtalya, Torino	10-19 Mart 2006	Görme, Ortopedik
Kanada, Vancouver	12-21 Mart 2010	Görme, Ortopedik
Rusya, Sochi	7-16 Mart 2014	Görme, Ortopedik
Güney Kore, Pyeongchang	9-18 Mart 2018	Görme, Ortopedik
Çin, Pekin	4-13 Mart 2022	Görme, Ortopedik
İtalya, Milano Cortina	6-15 Mart 2026 (Düzenlenecek)	

Kaynak: (IPC, 2023b)

2.2.3.4. Gençlik olimpiyatları

Gençlik Olimpiyat Oyunları (YOG), dünyadaki 15-18 yaş arasındaki genç sporcuları bir araya getirmeyi hedeflemektedir. Ancak düzenlenen diğer gençlik yarışmalarından farklı bir etkinlik olarak kabul edilmektedir. Çünkü sporcuları korumak, sporculara spor haricinde yardımcı olmak ve performans üzerinde çalışmak gibi üç odak alanına sahip eğitim faaliyetlerini de içermektedir. Gençlik Olimpiyatları, Olimpiyat Oyunları stilinde her dört yılda bir kış ve yaz oyunları olmak üzere ayrı ayrı düzenlenen yarışmalardır. Gençlik Oyunlarının branşları Olimpiyat Oyunlarına paraleldir. Ek olarak breaking, spor tırmanışı, 3x3 basketbol, 3x3 buz hokeyi gibi heyecan verici yeni branşlar ve formatları içermektedir (IOC, 2023).

Tablo 2.7 Yaz gençlik olimpiyat oyunları düzenleyen ülkeler

Ülke	Yıl
Singapur	14-26 Ağustos 2010
Çin, Nanjing	16-28 Ağustos 2014
Arjantin, Buenos Aires	6-18 Ekim 2018

Kaynak: (TMOK, 2023g)

Tablo 2.8 Kış gençlik olimpiyat oyunları düzenleyen ülkeler

Ülke	Yıl
Avusturya, Innsbruck	12-22 Ocak 2012
Norveç, Lillehammer	12-21 Şubat 2016
İsviçre, Lozan	9-22 Ocak 2020
Güney Kore, Gangwon	19 Ocak- 1Şubat 2024

Kaynak: (TMOK, 2023c)

2.3. Uluslararası Olimpiyat Komitesi

Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin kurucusu Pierre de Coubertin, Fransa'nın savaşta yenilgi durumunun sebebini ülkedeki fiziksel eğitimin verilmemesi olarak görmüştür. Bu nedenle spor eğitimlerini ve spor kuruluşlarını güçlendirmeyi, ülkedeki sporu yaygınlaştırmayı ve içerisindeki mücadelenin ve iletişimin savaşları engelleyebileceği fikrini benimsemiştir. Coubertin liderliğinde 23 Haziran 1894'te IOC toplanmış ve oyunların tekrardan organize edilmesine bunun sonucunda ise 1896'da ilk Olimpiyatların yapılması kararı alınmıştır (Özdilek vd., 2003). IOC'un rolü Olimpiyat Oyunlarının düzenli aralıklarla gerçekleştirilmesini sağlamaktadır. Olimpik hareketin beraberliğini sağlamlaştırmaya karşı tedbirler, ulusal ve uluslararası spor kurumlarıyla ilişki içerisinde tanıtılıp yaygınlaşmasına ve uygulanmasına katkıda bulunur, barış için hizmet gösterecek hareketlere katılır, adil oyun anlayışının sporda artması ve şiddetin önlenmesi amacıyla emek harcar. Oynanacak oyunların çevre problemlerine karşı dikkat ederek düzenlenmesine yardımcı olur (IOC, 2015).

2.4. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi

Olimpizm hareketinin tüm milletlerde hedefine varabilmesi amacıyla IOC'nin kaide ve uygulamalarına bağlı çalışan Milli Olimpiyat Komiteleri (NOC), hukuki konuma sahiptir. Sporu ve sporcuyu geliştirmek ve korumak amacıyla emek harcamaktadırlar (Morpa, 2005). 20. Yüzyılın başlarında kurulan Türkiye Milli Olimpiyat Komitesinin (TMOK) tarihi, Osmanlı Olimpiyat Komitesi ismi ile 1908'de oluşmuş ve IOC tarafından ise 1911 yılında ise tescil edilmiştir. Fakat daha sonra IOC, içlerinde Osmanlı Devleti'nin de bulunduğu seçili devletleri I. Dünya Savaşına neden olduğu gerekçesiyle organizasyondan men etmiştir. 1924 yılında Kurtuluş Savaşını takiben Türkiye Milli Olimpiyat Cemiyeti adıyla tekrardan komite kurulmuştur ve 1924 Paris Oyunlarında yer

almıştır. TMOK, *millî sözcüğünün kullanım hakkını* 28.02.1964 tarih ve 6/2762 sayılı, *yurt dışındaki kurullarla iş birliği yapmasını* 02.05.1970 gün ve 7/191 sayılı, *kamu yararına işleyen dernek statüsünü* 16.07.1970 tarih ve 7/1070 sayılı ve *Türkiye* ibaresini kullanma hakkını 25.09.1973 tarih ve 7/7146 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları ile sağlamıştır (TMOK, 2023f). Türkiye Uluslararası Olimpiyat hareketinde önemli bir paya sahiptir. Hristiyan, Roma, Yunan kültürü kökenli Avrupa ülkelerinin yanı sıra Türkiye (1908), Olimpik harekette yer alan ilk ülkelerden biri de olmuştur. TMOK milletler arası olimpik yarışmalar ve oyunlarda Türkiye Cumhuriyeti'ni temsil etmekte ve IOC' a üye olan 199 ülke içinde 16'ncı sırada yer almaktadır. Türkiye'de özellikle 1980 sonrasında yaygın olan Olimpiyat fikri, İstanbul'un 1990'lı yıllarda oyunlara talip olmasına kadar ulaşmıştır (Donuk, 2005).

2.5. Olimpizm ve Olimpik Hareket

Modern Olimpiyat Oyunlarının kurucusu Coubertin Olimpizm kavramını, emek ve bedensel uyum (eurhtmy) sayesinde ortaya çıkan düşünce biçimi şeklinde açıklamış ve Olimpizm'e bir yöntem olarak değil "düşünce biçimi" ifadesini kullanarak daha şahsi bir tanım yapmıştır. Olimpizm birçok farklı duruma uyum sağlayabilen ve hiçbir kişinin, ırkın ya da zamanın tekelinde olmayan bir düşünce biçimidir (Müller, 2000). IOC tarafından kabul edilen temel ilkelerin, uygulama metinlerin ve kuralların düzenli bir şekilde derlemesi olan Olimpik Antlaşmada yer verilen Olimpizm ile ilgili iki maddede ifade edilenler aşağıdaki gibidir (IOC, 2015);

- Olimpizm kişinin vücudunun, iradesinin ve zihnine has nitelikleri yücelterek dengeli bir şekilde bir araya getiren yaşam felsefesidir. Kültür ve eğitim yoluyla sporu kaynaştıran Olimpizm, emek vermeyi, rol modelliğin eğitimsel değerlerini, sosyal sorumluluk ve evrensel temel etik prensiplere yönelik saygılı bir yaşam stilini gerçekleştirilmeyi hedefler.
- Olimpizm'in amacı sporu insanlığın gelişimine taktim etmek ve insanlığa olan saygının sürdürülmesine yönelik barışçıl bir toplumun yaratılmasıdır.

Olimpik hareketin dayanağı olan Olimpizm kavramını ilk olarak Olimpiyat Oyunlarını tekrardan canlandıran ve düzenlenmesine sebep olan Coubertin tarafından kullanılmıştır. Coubertin sporun popüler kültürün merkezi olacağını, spor ve bedensel aktivitelerin evrensel bir felsefeye hizmet edeceğini düşünmektedir. Bu nedenle olimpizm felsefesinin spor yoluyla insanlığın entelektüel, ahlaki ve fiziksel görünüşün uyum içinde gelişmesine hizmet edebileceğinin arkasında durmuştur (Chatziefstathiou, 2005).

Olimpik Hareket, Avrupa'da 19. Yüzyılın sonlarında gözlemlenmiş ve Uluslararası Barış Hareketi'nin ve Uluslararası Spor Hareketi'nin ögesidir. Coubertin 1919 yılında Olimpik Harekete şu sözleri ile destek olmuştur: "Her spor herkes içindir" (Arnold, 1996). Coubertin eğitim ve sosyal reform yöntemi olarak Olimpik Hareketi başlatmış ve bunun yoluyla sporu eğitimde değişim aracı olarak kullanılması gerektiğini ifade etmiştir (Kidd, 2009). Olimpik hareketin temel amaçları arasında, sporu kullanarak ayrımcılık yapılmadan, arkadaşlık, dayanışma, empati ve fair play içerisinde eğitim olarak daha barışçıl bir yaşam elde etmektir. Olimpik Hareket sporu kültür ve eğitimle iç içe getirerek eğlence içerisinde eğitimsel değerlerin güzel örneklerinin gösterildiği ve etik değerlere saygının yer aldığı bir yaşam tarzı oluşturmayı amaçlar. Bu amaçlardan yola çıkarak Olimpik Hareketi spor yoluyla temel değerleri ortaya çıkaran, barış ve demokrasi içerisinde olmayı amaçlayan, kültürel, insancıl ve ekolojiye karşı saygılı insanları ortaya çıkarmak için emek harcayan bir hareket olarak düşünebiliriz (Durantez vd., 2010).

2.6. Olimpiyat Oyunlarında Türkiye

20. yüzyılın ilk yıllarında Olimpiyat Oyunları için Osmanlı Devleti resmi olarak harekete geçmiştir. 1896 Atina Olimpiyat Oyunlarında Osmanlı Devletinden sporcuların gittiği fakat resmî belgelerin yetersizliklerinden dolayı oyunlara alınmadığı iddiaları bulunmaktadır. 1900 ve 1904 Olimpiyat Oyunlarında ise Sultan II. Abdülhamit'in baskı dönemine rastlanmış ve Osmanlı Devletinden sporcu katılmamıştır. 1908 Londra Olimpiyat Oyunlarına Coubertin'in daveti üzerine cimnastik branşında Aleko Mulos Osmanlı Devleti'ni ilk defa temsil etmiştir. Bazı sporcuların yeri ve puanı belirlenemediği için Aleko Mulos'un kaçınıcı olduğu bilinmemektedir. 1908 yılında selim Sırrı Tarcan Türkiye Milli Olimpiyat Komitesini kurma çabasına başladı ve IOC 1911'de resmi olarak TMOK'u tanıdı. 1912 Stokholm Olimpiyat Oyunlarına iki Ermeni sporcu ile Türkiye resmi olarak yer almıştır. 1916 Berlin Olimpiyat Oyunları I. Dünya Savaşı sebebiyle iptal edildi ve savaş gerekçesiyle iptal edilen ilk Olimpiyat olarak tarihte yer aldı. 1920 Anvers Olimpiyat Oyunlarında Türkiye, Almanya, Avusturya-Macaristan ve Bulgaristan ile birlikte savaşa neden olan ülkelerden biri olduğu görülerek davet almamıştır. 1924 Paris Olimpiyat Oyunları, IOC tarafından Türkiye Cumhuriyeti'nin resmen davet edildiği ve katıldığı ilk oyunlardı fakat Türkiye'den birçok sporcu önceki Olimpiyatlarda Osmanlı Devleti'ni temsilen yer almışlardı. Paris oyunlarında 1 eskrimci, 2 halterci, 3 bisikletçi, 5 güreşçi, 11 atlet ve 19 futbolcu katılmıştır. 1928 Amsterdam Olimpiyat Oyunlarında toplamda 40 erkek sporcu katıldı ve bir dördüncülük, bir altıncılık, iki yedincilik, bir

sekizincilik elde ederek adlarını Olimpiyat Onur Kütüğü'ne yazdırmayı başardılar. 1932 Los Angeles Olimpiyat Oyunlarına Türkiye, giderlerin fazlalığı ve yolun uzaklığı sebebiyle katılmadı. 1936 Berlin Olimpiyat Oyunları Türkiye'nin ilk defa madalya kazandığı ve kadın sporcuların yer aldığı oyunlar oldu. Türkiye, ilk Olimpiyat madalyalarını Ahmet Kireççi ile 79 kg Serbest güreşte (bronz) ve Yaşar Erkan ile 61 kg grekoromen stilde (altın) kazandı. Suat Fetgeri Aşeni ile Halet Çambel Berlin'de, Olimpiyatlarda yer alan ilk kadın sporcularımız olarak bilinmektedirler. 1940 ve 1944 yıllarında yapılacak olan oyunlar II. Dünya Savaşı sebebiyle iptal edildi. 1948 Londra Olimpiyat Oyunlarında Türkiye güreşte altın (6), gümüş (4), bronz (1): atletizmde bronz (1) madalya elde etti. Dünyanın önde gelen 29 atletle üç adım atlama müsabakalarında yer alan Ruhi Sarıalp, 15,02 metre atlayışıyla Olimpiyat bronz madalya kazandı. Sarıalp, Atina 2004'te Eşref Apak'a kadar Olimpiyatlarda madalya kazanan tek Türk atlet olarak anıldı. 1948 Londra Oyunlarında derece alan Güreşçi Nasuh Akar, Gazanfer Bilge, Halil Kaya ve Yaşar Doğu ile atlet Ruhi Sarıalp'in para yardımı aldıkları gerekçesiyle 1952 Helsinki Olimpiyat Oyunları kafilesinden çıkarıldılar. Serbest 52 kg'da Hasan Gemici ve 62 kg'da Bayram Şit altın madalya, 87 kg'da Adil Atan ise bronz madalya kazandılar. 1956 Melbourne Olimpiyat Oyunlarında Türkiye 3 altın, 2 gümüş, 2 bronz toplam 7 madalya elde etti. Serbest stilde 57 kg Mustafa Dağistanlı, +87 kg Hamit Kaplan altın, 73 kg İbrahim Zengin gümüş, 52 kg Hüseyin Akbaş bronz madalya elde ettiler. Grekoromende, 73 kg Mithat Bayrak Altın, 67 kg Rıza Doğan gümüş ve 52 kg Dursun Ali Erbaş (Eğribaş) bronz madalya kazandılar. 1960 Roma Olimpiyat Oyunlarında Güreşçilerimiz serbest stilde Londra 1948 Oyunlarında kıldıkları altın madalyaların yüzde 50'sini alma rekorunu yinelediler. Türkiye, yedi altın, iki gümüş madalya elde ederek güreşte tarihinin en büyük başarılarına imza attı. Mithat Bayrak grekoromende çifte Olimpiyat şampiyonu ünvanlı ilk güreşçimiz oldu. 1964 Tokyo Olimpiyat Oyunlarında Türkiye, Atletizm, güreş, halter ve yelkende katıldığı oyunlarda güreşte 6 madalya kazandı. Favori olarak giden Serbest Güreş Milli Takımında İsmail Ogan altın, Hüseyin Akbaş, Hasan Güngör, Ahmet Ayık gümüş, Hamit Kaplan üçüncülük kürsüsünde yer aldılar. Grekoromende ise Kazım Ayvaz ile altın madalya kazanıldı. 1968 Mexico City Olimpiyat Oyunlarına Türkiye atıcılık, atletizm, boks ve güreş branşlarında katılmıştır. Mahmut Atalay ve Ahmet Ayık serbest stil güreşte birincilik elde etmişler ve 20 yıl boyunca son Olimpiyat şampiyonları ünvanına sahip olmuşlardır. 1972 Münih Olimpiyat Oyunlarına Türkiye atıcılık, atletizm, bisiklet, boks, eskrim, halter, güreş ve yüzme branşlarında katılmıştır. Serbest stil 62 kg güreşçimiz Vehbi Akbaş gümüş

madalya kazanmıştır. Atıcılık, atletizm, bisiklet, boks, güreş, halter, judo ve trampelen atlama branşlarında karıldığıımız 1976 Montreal Olimpiyat Oyunlarında sporcular madalya kazanamamışlardır. En iyi derecemiz olan dördüncülüğü serbest stil güreş 82 kg'da Mehmet Uzun elde etmiştir. Türkiye 1980 Moskova Olimpiyat Oyunlarına Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgalinden dolayı boykot etmiş ve bulunmamıştır. 1984 Los Angeles Olimpiyat Oyunlarında Türkiye güreş dışı bir branşta tarihinde ilk kez madalya kazandı. Boksta Eyüp Can ve Turgut Aykaç bronz madalya, serbest stil güreş +100 kg'da Ayhan Taşkın bronz madalya kazanarak toplamda üç bronz madalya elde ettiler. Seul 1988 Yaz Olimpiyat Oyunlarında Türkiye, güreş dışında ilk Olimpiyat şampiyonu ve ilk Olimpiyat rekortmenini çıkardı. Haltercimiz Naim Süleymanoğlu koparmada altın madalya kazandı, altı dünya ve dokuz Olimpiyat rekoru kırarak, "Cep Herkülü" unvanı kazandı. Atıcılık, atletizm, boks, güreş, halter, judo, okçuluk, tekvando, yelken ve yüzme branşlarında 50 sporcunun yer aldığı oyunlarda 82 kg serbest stil güreşte Necmi Gençalp ikinci oldu ve bronz madalya kazandı. 1992 Barcelona Olimpiyat Oyunlarında iki altın, 2 gümüş ve 2 bronz toplamda 6 madalya kazandılar. Naim Süleymanoğlu koparmada ikinci Olimpiyat şampiyonluğuna ulaştı. Hülya Şenyurt judoda kazandığı bronz madalya ile Olimpiyatlarda madalya kazanan ilk kadın sporculuğunu elde etti. Grekoromen 62 kg'da Mehmet Akif Pirim altın madalya kazandı. Grekoromen 90 kg'da Hakkı Başar, serbest 90 kg'da Kenan Şimşek Olimpiyat ikincisi ve 100 kg serbestte ise Ali Kayalı Olimpiyat üçüncüsü oldu. 1996 Atlanta Olimpiyat Oyunları Modern Olimpiyatların 100. Kuruluş dönümü oldu. Türkiye atıcılık, atletizm, boks, güreş, halter, judo, okçuluk, yelken ve yüzmede 4 altın, 1 bronz ve 1 gümüş toplam 6 madalya kazandı. Halterde Naim Süleymanoğlu, üst üste üçüncü şampiyonluğunu alarak halter tarihinde bir ilke imza attı. Halterde Halil Mutlu, güreşte Hamza Yerlikaya ve Mahmut Demir Olimpiyat şampiyonu oldu. Atlanta'da ilk kez bir Türk boksörü finale kaldı ve 75 kg'da Malik Beyleroğlu Olimpiyat ikincisi oldu. Grekoromende Mehmet Akif Pirim bronz madalya kazandı. 2000 Sidney Olimpiyat Oyunlarında Türkiye on branşta yarıştı ve 3 altın, 2 bronz madalya kazandı. Judo tarihimizin ilk Olimpiyat altın madalyasını Hüseyin Özkan elde etti. Halterde Halil Mutlu ve güreşte Hamza Yerlikaya ikinci kez Olimpiyat şampiyonu oldular. Hamide Tosun 57kg'de taekwondo yarışmasında tarihimizin taekwondoda madalya kazanan ilk sporcusu oldu ve bronz madalya kazandı. 76 kg serbest güreşte Adem Bereket dördüncülük elde etti fakat şampiyon olan sporcu dopingli olması nedeniyle bronz madalya alma hakkını kazandı. 2004 Atina Olimpiyat Oyunlarında kadınlarda ilk Olimpiyat madalyamızı haltercimiz Nurcan Taylan ile

kazandık. Halil Mutlu ve Taner Sağır ile tekrar halterde iki altın madalya daha elde ettik. On dalda 21 kadın 66 sporcu ile oyunlarda bulunan Türkiye, üç altın, üç gümüş, dört bronz madalya ile madalya sıralamasında 22. sırada tamamladı. Boksta Atagün Yalçinkaya (48 kg), tekvandoda Bahri Tanrıku (80 kg), güreşte Şeref Eroğlu (66 kg) gümüş madalya sahibi oldular. Eşref Apak çekiç atmada dördüncülük elde etmişti fakat şampiyon sporcunun dopingli çıkması sebebi ile önce bronz madalyanın sahibi oldu. Daha sonrasında gümüş madalya kazanan sporcunun 9 yıl sonra doping yaptığı anlaşıldı ve 2013 yılında Eşref Apak gümüş madalyanın yeni sahibi oldu. Halterde Sedat Artuç (56 kg) ve Reyhan Arabacıoğlu (77kg), güreşte Mehmet Özal (96 kg) ile Aydın Polatçı (120 kg) bronz madalya aldılar. 2008 Beijing Olimpiyat Oyunlarında Türkiye tek altın madalyasını serbest güreş 66 kg'da Ramazan Şahin ile elde etti. Taekwondoda ülkemizi 57 kg'da temsil eden Azize Tanrıku ve 68 kg'da Servet Tazegül gümüş madalyanın sahibi oldu. Grekoromen 84 kg'da Nazmi Avluca ve 57 kg boksta Yakup Kılıç ise bronz madalya kazandılar. 2012 Londra Olimpiyat Oyunlarında tek altın madalya taekwondoda Servet Tazegül'den geldi. Yine taekwondoda 67 kg'da Nur Tatar gümüş madalya kazandı. Grekoromen stil 120 kg'da Rıza Kayaalp bronz madalya kazandı. Türk atletizm tarihinde ilk kez Olimpiyat Oyunları'na katılan kadınlar 4x400 bayrak milli takımımız final vizesi alamadı. 1960 Roma oyunlarından bu yana takım sporları ile oyunlara katılmayan Türkiye 2012 Londra'da basketbol ve voleybol kadın milli takımları yer aldı. Cimnastikte ve badmintonda ilk kez Olimpiyat Oyunlarına katılma hakkı elde ettik. Milli yüzücü Derya Büyükuncu Olimpiyat Oyunları'na altı kez katılan ilk Türk sporcusu olarak tarihe geçti. 2016 Rio Olimpiyat Oyunları tenis, kano ve modern pentatlonda ilk kez bulunurken, tarihimizde en fazla sayıda branşta katılım hakkı kazandığımız oyunlardır. Türkiye bir altın, 3 gümüş ve 4 bronz toplamda sekiz madalya kazandı. Tek altın madalya serbest güreş 125 kiloda Taha Akgül tarafından elde edildi. Grekoromen güreş 130 kiloda Rıza Kayaalp, serbest güreş 86 kiloda Selim Yaşar ve halter 69 kiloda Türkmenistan asıllı sporcumuz Daniyar İsmayilov ikincilik, serbest güreş 74 kiloda Soner Demirtaş, grekoromen güreş 96 kiloda Cenk İldem, taekwondo kadınlar 67 kiloda Nur Tatar ve atletizm 400 metre engellide Küba asıllı sporcumuz Yasmani Copello Escobar üçüncülük kürsüsünde yer aldılar. 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları ülkemizin Londra 1948'te kazandığı 12 madalyayı aşarak, en fazla madalyayı (13), en fazla spor branşında elde ettiği Olimpiyat Oyunları haline geldi. Toplam madalya sayısı listesinde Türkiye Oyunları 20, altın madalya listesinde 35. olarak yer aldı. Mete Gazoz okçulukta Olimpiyat tarihimizin ilk okçuluk madalyasına sahip oldu. Kadınlarda ilk kez yer aldığımız boksta

Busenaz Sürmeneli birincilik elde ederek Olimpiyat tarihinde ilk şampiyon olurken, Buse Naz Çakıroğlu ikinci olarak kadınlar bokstaki ilk Olimpiyat madalyamızı elde etti. Artistik cimnastikte sporcularımız genel tasnif ve aletlerde ilk kez finale çıktılar. Ferhat Arıcan paralel bar aletinde Olimpiyat tarihimizde ilk cimnastik madalyasını üçüncülük ile elde etti. Rıza Kayaalp güreşte bronz madalya kazandı. Yasemin Adar ise kadınlar güreşte ilk Olimpiyat madalyasını (bronz) kazandı. Erkekler kumite -67 kg Eray Şamdan gümüş madalya, kumite +75 kg Uğur Aktaş, katada Ali Sofuoğlu, kadınlar kumite -61 kg Merve Çoban bronz madalyanın elde ettiler. Taekwondoda kadınlar -57 kg Hatice Kübra İlgün ve erkeklerde -68 kiloda Hakan Reçber üçüncülük kürsüsünde yer aldılar. İkinci kez oyunlarda bulunan voleybol kadın milli takımımız ilk kez çeyrek finalde yer aldı. Alican Kaynar ve Deniz&Çınar Ateş kardeşler ile yelken branşında ilk kez iki final yaptığımız Tokyo 2020 Yaz Olimpiyat Oyunları, atletizm branşında da en çok finale kaldığımız Oyunlar oldu (TMOK, 2023d).

2.7. Tutum

Davranış bilimlerinde etkili bir şekilde yer alan tutum, herhangi bir olgu, durum, olay, obje veya bireye karşı olası bir davranış, tavır ya da tepki eğilimi olarak ifade edilmektedir. İçinde bulunduğumuz toplumun bir yansıması olduğundan toplumsallaşma ve tutum ikilisinde güçlü bir bağlantı vardır (İnceoğlu, 2011). Herbert Spencer, 1862 yılında ilk defa tutum kavramını kullanmıştır. Gordon Allport ise yirminci yüzyılın başlarında tutumun “psikolojide en ayırt edici ve vazgeçilmez bir kavram” olduğunu açıklamıştır (Fishman vd., 2021). Tutum sözcüğüyle ilgili günümüzde tam olarak görüş birliği bulunmamaktadır. Bunun sonucunda tutum pek çok tarafıyla kavramsallaştırılmıştır. Tutum kelimesinin Latince kökeni ‘harekete hazır’ şeklinde ifade edilmektedir. Dolayısıyla tutum; olay, nesne, kişi ya da duruma yönelik zihinsel eğilim olarak açıklanabilmektedir (Mıdık, 2018). Bir tutum doğrultusunda meydana gelen durum sadece bir davranış eğilimi veya duygusal tepkiden ziyade düşüncelerin, duyguların ve davranışların bütün halini almasıdır. Düşünce, davranış ve duygular da tutumları ortaya çıkaran bileşenler olarak ifade edilmektedir (Ertürk, 2017).

2.7.1. Tutumun özellikleri

Tutumların kendine has bazı özellikleri bulunmaktadır. Tutumların özelliklerini aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

- a. Tutumlar sonradan kazanılır, doğuştan gelen bir olgu değildir.

- b. Tutumlar tecrübe ederek ve sosyal etkileşim yoluyla öğrenilebilir.
- c. Tutum ortaya çıktıktan sonra uzun süre kalıcı olarak devam edebilir.
- d. Tutum ve değerler birbirlerinde farklıdır; değerler ideallerdir, tutum ise duygulardır.
- e. Tutumlar aracılığıyla birey ve nesne ilişkilerinde, güdülenme (yanlılık) süreci meydana gelebilir.
- f. Tutumlar davranışları etkiler. Bireyin bir nesneye karşı olumlu tutumu o nesneye karşı davranışlarını olumlu yönde etkileyebilir. Zıt bir durum da yaşanabilir.
- g. Tutumlar bir yoğunluğa sahiptir.
- h. Tutumlar kişisel bazda ve toplumsal bazda olabilir (İnceoğlu, 2010; Haddock ve Maio, 2008).

2.7.2. Tutumun bileşenleri-öğeleri

Tutum kavramının bilişsel, duygusal ve davranışsal olmak üzere üç bileşeni bulunmaktadır. Bileşenler arasında uyum ve örgütlenmenin görülmediği anlarda tutarlı bir tutumdan söz etmek mümkün değildir. Yaygın olan bu fikir, üç bileşenin karşılıklı olarak örgütlenme neticesinde meydana gelen duruş ve tavır olduğudur. Biliş, algı ve düşünce temelli inanç ve bilgiler topluluğudur. Duygu, uyaranlara yönelik verilen duygusal karşılıklardır. Davranış ise tutumu oluşturan nesnelere karşı davranış eğilimidir (Amsteus vd., 2015; İnceoğlu, 2011; Solomon vd., 2006). Bileşenler kendi arasında halindedirler. Herhangi birinde oluşan değişim sabitliği sağlamak amacıyla diğerini de etkilemektedir. Başka bir değişle, kişinin tutumundaki bir bileşenine karşı olumlu veya olumsuz davranışı değişkenlik gösterirse, o objeye karşı bilişsel ve davranışsal bileşeni de yeniden düzenlenir (İnceoğlu, 1993).

Bilişsel bileşen; nesneyle ilgili olan bilgi, inanç ve düşünceleri ifade etmektedir. Kişiler yaşanan olaylar sebebiyle bir objeye karşı olumlu veya olumsuz düşünce kazanabilir. Kişinin bir tutum sergileyebilmesi için doğrudan objeyle karşılaşması, onu duyması veya hissetmesi gerekir. Varlığını bilmediği bir objeye karşı kişi tutum kazanamaz (İnceoğlu, 2010; Haddock ve Maio, 2008). Kadınların çalışması hakkında tutucu davranan bireyin, çalışma sebebiyle çocuklarını önem veremeyecek olmasına, aile içi huzursuzlukların olması gibi sonuçlar doğuracağını fikrini benimsemesi, bu kişinin tutumuyla alakalı bilişleri ya da düşünceleridir (Kağıtçıbaşı, 2013; Odabaşı ve Barış, 2002).

Duygusal bileşen; bir obje, birey, problem veya olaylara karşı kişinin hissettikleriyle ilgili olan bileşendir. Tutumun kişiden kişiye farklılaşan, gerçeklerle anlaşılmayan haşlanma veya hoşlanmama durumunu açıklar. Tutumun mantık olarak açıklanamayan yönüdür. Bilişen bileşen tutuma süreklilik bir devamlılık sağlar (İnceoğlu, 2010; Haddock ve Maio, 2008). Yaşamımızda etkili bir rolü bulunan duygular fiziksel davranışlardan ilerisinde psikolojik bir durumdur. Olumlu bir olay yaşandığında neşelenmek, sevinç duymak ya da olumsuz bir olay yaşandığında sinirlenmek, üzülme tümüyle duygusal reaksiyonlardır (Lazarus, 1991). Kişinin herhangi bir tutum objesine karşı nasıl hissettiğinin yanıtı duygulanımdır ve bu sebeple subjektif bir değerlendirme sonucunda oluşmaktadır. Değerlendirme sonucunun iyi ya da kötü, olumlu ya da olumsuz olarak bir deneyimi göstermesi, obje ile ilgili bir sonraki maruz kalınma anında sergilenecek tepkiyi de barındırmaktadır (Solomon vd., 2006; Noel, 2009; Schiffman ve Wisenblit, 2015).

Davranışsal bileşen; Davranış, bireyin herhangi bir tutum objesiyle ilgili harekette bulunma amacını barındırmaktadır. Fakat her amaç davranış ortaya koymayabilir. Tutumların davranışa dönme eğilimi ya da olasılığı dışa yansıdığından dolayı gözlenebilmektedir. Davranışsal bileşen tutumun son bileşenidir ve obje, olgu ya da olaylara belli şekillerde tepki göstermeyi içerir. Davranışın gerçekleşme olasılığı olan amacı içinde barındırdığı için bu amacın davranış sergileyip sergilemeyeceği bireylerde farklılık yaratabilmektedir (Solomon vd., 2006; Koç, 2016; Mothersbaugh ve Hawkins, 2015). Davranışsal bileşen, tutuma karşı belirli bir davranış eğilimi olup duygusal ve bilişsel bileşenlere uygun bir hareket etme eğilimini ifade etmektedir. (Odabaşı ve Barış, 2002). Kişinin tutum konusunu hoşlandığı veya hoşlanmadığı bir durumla ilişki kurmasıyla oluşan davranış biçimi duygusal davranıştır. Kuralsal veya normatif davranış biçimi ise kişinin doğru davranışın ya da doğru olmayan davranışın ne olduğu hakkındaki inançlardan oluşmaktadır. Normatif davranışların oluşturduğu tutumlarda rasyonaliteye, öngörülere ve yargılar yer almaktadır (İnceoğlu, 2010).

2.7.3. Tutumun işlevleri

Dış ortam uyaranlarından herhangi bir olay, eşya, durum veya bireye yönelik olarak ortaya çıkan tutum, aynı anda birden fazla işleve hizmet edebilmektedir. Fakat genellikle belirli bir işlev daha dominant konumda olmaktadır. İşlevin yönü ya da tüketicinin gereksinimi hangi yönde ise dominant olan işlev cinsi de o olmaktadır (Solomon vd., 2006). Bireylerin hali hazırda bulunan tutumlarını değiştirmesinde

tutumların işlevlerinin incelenmesi yarar sağlayacaktır. Var olan tutumların düzenlerinin anlaşılması için tutumların işlevlerinin de anlaşılması. Tutum gelişiminde bireyler üzerine etki eden dört farklı işle bulunmaktadır gerekmektedir (Yıldız, 2018; Çetinkaya 2022). Bunlar;

- a. *Fayda işlevi*; belirli tutumların oluşmasının nedeni, kişinin kendisine sağladığı faydadan kaynaklanmaktadır. Bu yapıdaki tutumlar kişiye fayda sağlaması bakımından, içinde buldukları sosyal şartlar ile kişiyi belirli bir uyum içerisinde tutma özelliği vardır. Toplumsallaşmanın ortaya çıkmasından bu yana bireyler kendi ihtiyaçlarını karşılamayı esas amaç olarak benimser ve bu ihtiyaçlara karşı doyumu sağlayıcı nitelikteki şeylere karşı olumlu tutum meydana getirirler (İnceoğlu, 2010). Örnek olarak tüketicilerin ihtiyaçlarını tatmin eden ürünler hakkında pozitif tutumları bulunurken, ihtiyaçlarını karşılamayan ve onlara zarar veren eşyalar veya olgulara karşı negatif tutum sergilerler. Fayda işlevinin temelinde istenilen amaçlara ulaşmak, istenmeyen tavırlardan ise kaçınmak vardır (Koç, 2013).
- b. *Ego savunma işlevi*; bireylerin sahip olduğu tutum nesnelere özelliklerinin şahsi benzerlikleri ile uyum sağladığında veya sezdiklerinde görülmektedir. Bu sayede bireyler var olan egoyu korumakta ve bulunan uyumsuz bakış açısını ret edebilmektedirler (Yıldız, 2018; Çetinkaya 2022).
- c. *Değer ifade etme işlevi*; kişinin temel değerleri ile tutarlı tutumlar gösterme arzusuna dayanır. Böylelikle kişi kendisi ve değerleriyle alakalı en önem verdiği konuları ifade etme eğilimindedir (İnceoğlu, 2010). “Kendi benliğini meydana getirdiği tutumlarla korumaya çalışan tüketici, kimliğini ortaya koyarak buna uyum sağlayan ürünleri satın alma eğilimi gösterir.” Örnek olarak çevre koruması konusu önemli gören bir tüketici, çevreye duyarlı ürünlere yönelik karşı pozitif tutumlar sergilerken, zararlı ürünlere karşı olarak da negatif tutumlar sergileyecektir (Odabaşı ve Barış, 2002).
- d. *Bilgi işlevi*; bireylerin yaşadıkları dünyayı anlamaya çalışmaları ve belirsizliklere karşı anlam arayışıdır. Ayrıca tutumlar kazanılan bilgilerin yorumlanmasına olanak sunarlar. Var olan tutum yorumlanmaya ne kadar açıksa değiştirilmeye de o kadar açıktır. Bilgi işlevinde kişiler kompleks bir olayla yüz yüze geldiğinde ya da yeni bir ürün oluştuğunda, kişilerin kazandığı bilgilerle bağlantı olarak tutum oluşmaktadır (Şen, 2007; Çetinkaya, 2022).

3. YÖNTEM

3.1 Araştırma Modeli

Araştırmanın amacı doğrultusunda yapılan çalışma, Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme ve Uygulama çalışmasıdır. Ölçek maddelerinin oluşturulmasında alan yazındaki Olimpiyat Oyunlarını içeren bilgiler içerik analizi yoluyla damıtıldığı ve elde edilen veriler nicel yolla elde edildiği için, nitel ve nicel modelin beraber kullanıldığı karma model uygulanmıştır (Creswell ve Plano Clark, 2006). Araştırmada nicel araştırmalar nitel araştırma modeline karşı baskın (quantitative dominant) kullanılmıştır (Morse, 2003). Mevcut araştırmada uygulanan karma yöntem deseni Christensen vd. (2014)'nin adlandırmasıyla önce nitel bölümün daha sonra nicel bölümün hazırlanması sebebiyle de sıralı desen, Creswell'in (2005) adlandırmasıyla da keşfedici sıralı desen tercih edilmiştir. Baskın olarak kullanılan model diğer modele göre büyük harflerle yazılmaktadır (nitel→NİCEL).

3.2 Çalışma Grubu

Çalışmanın evrenini 2022-2023/ 2023-2024 bahar ve güz yarısında Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Spor Bilimleri Fakültesi'nde bulunan öğretmenlik bölümü öğrencileri oluşturmuştur. Katılımcı sayısının yeterli bulunması için ölçekte yer alan maddelerin 5-10 katı arasında olması ifade edilmektedir. (Tinsley ve Kass, 1979; Bryman ve Cramer, 2001; Pett vd., 2003). Ölçek geliştirilme sürecinde hazırlanan 52 maddelik taslak ölçek (Ek 2) için çalışma grubunu 364 öğretmenlik öğrencisi oluşturmaktadır. Geliştirilen ölçme aracı ile öğrencilerin demografik özelliklerine göre Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarında farklılık olup olmadığının araştırılması aşamasında ise katılımcı grubunu 403 öğretmenlik öğrencisi oluşturmaktadır

3.3 Verilerin Toplanması

Araştırmanın gerçekleştirilebilmesi için 71560571 başvuru protokol numarası ile Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Sosyal ve Beşerî Bilimler Alanı Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'na başvurulmuş olup 03.11.2022 tarihinde 2022/01 sayılı etik kurulu onayı alınmıştır (Ek. 1). Bu aşamada ölçek formunun uygulanması gerçekleştirilmiştir. Veriler yüz yüze toplanmıştır. Uygulamada ilk olarak katılımcılara araştırmanın amacı anlatılmış, kendilerine en uygun seçeneği işaretlemeleri istenmiş ve

gönüllülük ilkesi dikkate alınmıştır. Katılımcılara araştırma sonucunda elde edilecek olan verilerin araştırma dışında kullanılmayacağı ifade edilmiştir. Verilerin toplanması tek oturumda gerçekleştirilmiş olup ortalama 5-10 dakika sürmüştür. Eksik ya da hatalı dolduran öğrencilerin anketleri değerlendirmeye alınmamıştır.

3.3.1 Ölçek geliştirme süreci

“Ölçmek istenen verilere ulaşmak için araştırmacı bir ölçek geliştirebilir veya başka kültürlerde geliştirilmiş olan ölçeğe uyarlama çalışması yapabilir, ancak bulunduğu kültüre ait bir ölçme aracını geliştirmesi genellikle daha çok kullanılan bir seçenektir” (Büyüköztürk vd., 2022). Geliştirilecek olan ölçeğin ölçülmek istenen yapısı, ölçme tipi, madde havuzu, oluşturulan maddelerin uzman tarafından kontrolü, belirli bir örnekleme uygulanması, geçerlik ve güvenilirliğinin incelenmesi vb., belli başlı basamaklardan oluşması gerekmektedir (DeVellis, 2021). Çalışma sonucunda üniversite öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarını incelemek amacıyla çok boyutlu, yerli ve özgün bir ölçek geliştirilmiştir.

Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği geliştirme sürecinde ilk olarak konuyla ilgili yurt içi ve yurt dışını kapsayan alan yazın taraması gerçekleştirilmiş, yapılan çalışmalar incelenmiş ve kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. Ölçek maddelerine yönelik tutum ifadelerinin oluşturulmasında tutumun bileşenleri ve tutumun kuramsal yapısı dikkate alınmıştır. Alan yazında daha önce geliştirilen ölçekler incelenmiş, olimpiik sporcular ile görüşmeler yapılmış ve uzman görüşüne sunulularak 52 maddelik nihai form oluşturulmuştur. Tutumları ölçmek amacıyla farklı yöntem ve teknikler kullanılmaktadır. Yapılan çalışmada tutum ölçmek amacıyla geliştirilen tekniklerden likert tipi ölçek kullanılmaktadır (Erkuş, 2019). Ölçekteki derecelendirmeler kesinlikle katılmıyorum (1), katılmıyorum (2), kararsızım (3), katılıyorum (4), kesinlikle katılıyorum (5) düzeninde likert tipi olarak belirlenmiştir.

3.3.1.1. Madde havuzunun hazırlanması

Ölçek maddeleri oluşturulurken Olimpiyat Oyunları ile ilgili çalışmalar ve sonuçları ile tutum özelliğine ilişkin alan yazın taraması yapılmıştır. Literatürde farklı konularda geliştirilen tutum ölçekleri incelenmiştir. Maddeler tutumların özelliklerine, işlevlerine ve tutumu oluşturan öğelere uygun olarak yazılmıştır. Maddeler oluşturulurken ifadelerin anlaşılır ve net görünmesi, bir ifadenin birden fazla yargı ve düşünce ifadesine sahip olmamasına dikkat edilmiştir. Daha sonrasında duygu, düşünce

ve davranışlarını anlatmaları için olimpiik sporcular ile görüşmeler yapılmış (yüz yüze 2 online 6 olimpiik sporcu) olumlu ya da olumsuz maddeler elde edilmiştir. Buradan yola çıkarak 54 maddelik form hazırlanmış ve uzman görüşüne sunulmuştur. 2 madde ölçekten çıkartılarak 52 maddelik nihai form oluşturulmuştur.

3.3.1.2. Kapsam geçerliği

Geliştirilen ölçeğin kapsam geçerliği uzman görüşleri ile değerlendirilmiştir. Kapsam geçerliği, oluşturulan ölçekte yer alan her bir maddenin ve ölçeğin tamamının ölçülmek istenen özelliği temsil etme derecesi olarak tanımlanmaktadır. Bu doğrultuda maddelerin tek tek değerlendirilmesine olanak sağlanır. Maddelerin ölçülmek istenilen kavram ile ilişkisine, net ve açık olup olmadıkları uzman görüşleri ile belirlenir (Tekin, 2004). Kapsam geçerliğinin belirlenmesinde 54 maddelik form Spor Bilimleri alanında 2, Türkçe alanında 1, Rehberlik ve Psikolojik Danışmalık alanında 1 ve Ölçe ve Değerlendirme alanında görev yapan 2 uzmanın görüşleri ile değerlendirilmiştir. 2 madde ölçekten çıkartılmış ve bazı maddeler düzenlenerek 52 maddelik nihai form oluşturulmuştur.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen verilerin analizi için SPSS 25 programı ve AMOS 26 programı kullanılmıştır. Analizlere başlamadan önce olumsuz yazılan 8 madde ters çevrilerek yeniden kodlanmıştır. Çalışmada Ölçeğin yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla açıklayıcı (açımlayıcı) faktör analizi kullanılmıştır. Ölçeğin faktör analizine uygunluğunu belirlemek amacıyla Kaiser-Meyer Olkin (KMO) ve Bartlett Sphericity testleri uygulanmıştır. AFA sonucunda oluşan madde, boyut ve dağılımların, oluşan modeli desteklemesi amacıyla DFA yapılmıştır. Güvenirliğe kanıt oluşturmak için Cronbach alfa (Cr α) katsayısı hesaplanmış ve test tekrar test yöntemi uygulanmıştır. Oluşturulan ölçeğin geçerli ve güvenilir ölçme aracı olduğuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin demografik özelliklerine göre Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarında farklılık olup olmadığının araştırılmasında bağımsız örneklem için t-testi ve ANOVA testi analizleri yapılmıştır.

3.4.1. Açıklayıcı faktör analizi (AFA)

Karagöz (2021) açımlayıcı (keşfedici, açıklayıcı) faktör analizini çok sayıdaki değişkeni, belirli sayıda gruplandırmalar yaparak, her bir grup ve içerisindeki değişkenler ile ilişkisinin maksimum, gruplarla ilişkisinin ise minimum olmasını sağlayan, yeni değişkenler oluşturan bir analiz türü olarak tanımlar. Bunun sonucunda pek çok değişken

içerindeki ilişkiye dayanarak, bağımsız ve daha az sayıda, anlamlı ve özet bir şekilde yeni değişkenler oluşturur. Oluşturulan yeni değişkenlere ise faktör adı verilir. Literatürdeki ölçek geliştirme çalışmaları incelendiğinde faktör analizinin yapılabilmesi için ölçekte yer alan maddelerin 5-10 katı arasında bulunması gerekmektedir (Bryman ve Cramer, 2005). Mevcut çalışmada, 52 maddeden oluşan taslak ölçek için 364 öğrencinin verileri örneklem büyüklüğü için yeterli olduğu söylenebilir. Ölçeğin yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla AFA yöntemi uygulanmıştır. Ölçeğin faktör analizine uygunluğunu belirlemek amacıyla Kaiser-Meyer Olkin (KMO) ve Bartlett Sphericity testleri yapılmış ve test sonuçları Tablo 3.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3.1 OÖYTÖ’ye ilişkin KMO ve Bartlett küresellik testi sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.	,834
Approx. Chi-Square	1088,107
Bartlett's Test of Sphericity	
df	28
Sig.	,000

Tablo 3.1’de görüldüğü üzere KMO değeri 0,834 olarak elde edilmiştir. Veriler üzerinde faktör analizi uygulanabilmesi için KMO değerinin en az 0,60 bulunması gerekmektedir (Pullant, 2001). Faktör analizi için KMO testi sonucu, “0.50-0.70= orta”, “0.70-0.80= iyi”, “0.80-0.90= çok iyi”, “0.90 ve üzeri= mükemmel” şeklinde gösterilir (Akgül ve Çevik, 2003; Field, 2009). Bartlett Sphericity test sonucunun ($\chi^2= 1088,107$; $df=28$; $p <.000$) anlamlı çıkması ise verilerin çok değişkenli normal dağıldığını açıklamaktadır. Bu sonuçlara göre verilerin faktör analizi için uygun olduğu görülmektedir.

Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği taslağına temel bileşenler analizi ve direct oblimin döndürme uygulanarak açıklayıcı faktör analizi yapılmıştır. 52 maddeden oluşan ölçek ilk analiz sonucunda 12 alt boyuta ayrılmıştır. Faktör analizlerinde elde edilen faktörlerin yüksek yük değerlerinde bulunmasının daha iyi olacağı düşünülmektedir. Maddelerin faktörle yüksek düzeyde ilişkili olması maddelerin aynı yapıyı ölçtüğünü göstermektedir. Literatürde her madde için faktör yük değerinin 0,50’den fazla çıkması uygun bulunmakta, 0,45’in yeterli olduğu ve az maddeli bir ölçekte ise 0,30 üzerindeki yük değerlerinin de uygun olduğu açıklanmaktadır (Karagöz, 2021). Yapılan çalışmada faktör yük değeri olarak 0,45 referans alınmıştır. AFA’da faktör yükü 0,45’in altında bulunan 23 madde atılmıştır. Ayrıca birden çok faktöre giren binişik maddeler bulunmuştur. Faktörlere verilen yükler arası farklılığın .10’dan az olması gerekmektedir (Büyüköztürk, 2015). 21 maddenin binişik olması sebebiyle ölçekten

çıkarılmıştır. Ölçek içerisinde madde çıkarma süreci uygun yapıya erişene kadar yapılmıştır. Binişik maddeler ve 0,45 yük değerinin altında kalan toplam 44 madde atılarak AFA yapılmıştır. Analiz sonucunda geriye M52, M51, M48, M49, M46, M19, M18, M21 numaralı 8 madde kalmıştır. Elde edilen maddeler ve sahip olduğu değerlerin detayları Tablo 3.2’de gösterilmiştir.

Tablo 3.2 Ooytö faktör yük değerleri

Maddeler	İlgi	Fayda
M52	,742	
M51	,717	
M48	,817	
M49	,784	
M46	,595	
M19		-,854
M18		-,863
M21		-,844

Tablo 3.2 incelendiğinde faktör yük değerlerinin 0,45 üzerinde olduğu görülmektedir. Madde faktör yüklerinin İlgi faktöründe ,595 ile ,817 arasında Fayda faktöründe ise -,863 ile -,844 arasında bulunduğu görülmektedir. Ulaşılan değerlerin yüksek ve yeterli bulunduğu görülmektedir.

Öz değer kat sayısı ölçekte yer alan faktör sayısının belirlenmesinde dikkat edilen bir özelliktir. Kaiser kriterine göre genellikle 1 ya da 1’den büyük öz değere sahip faktörler ölçek için uygun faktör olarak görülmektedir (Kartal ve Bardakçı, 2018). Ooytö’ye ilişkin açıklanan toplam varyans oranları Tablo 3.3’te gösterilmiştir.

Tablo 3.3 OÖYTÖ'ne ilişkin açıklanan toplam varyans

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings ^a
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total
1	3,726	46,579	46,579	3,726	46,579	46,579	3,183
2	1,412	17,644	64,223	1,412	17,644	64,223	2,843
3	,724	9,053	73,276				
4	,550	6,872	80,147				
5	,507	6,332	86,479				
6	,420	5,253	91,732				
7	,356	4,448	96,180				
8	,306	3,820	100,000				

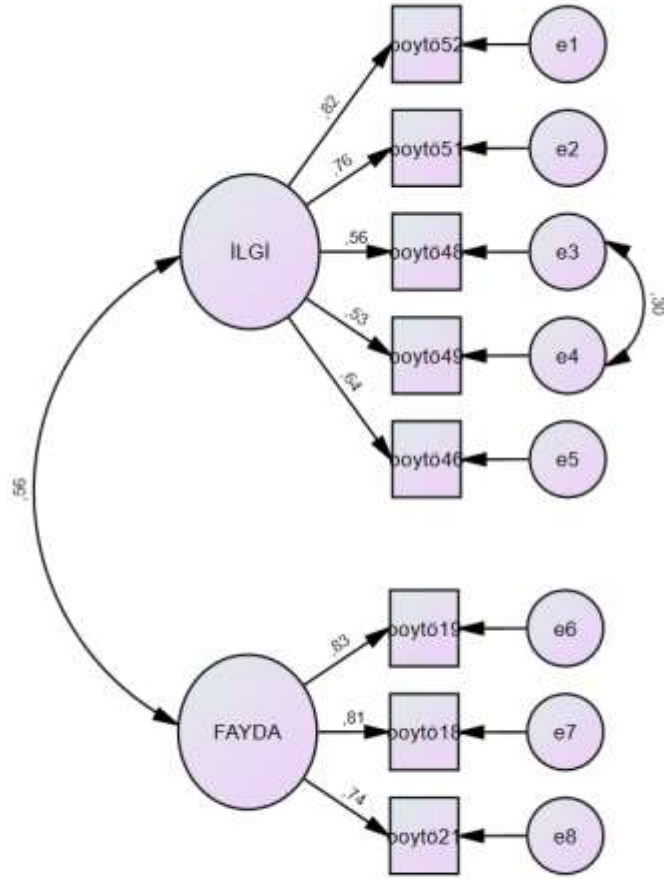
Tablo 3.3 incelendiğinde AFA sonucuna göre 8 maddenin 2 faktör altında toplandığı görülmektedir. Bu faktörler literatürde elde edilen bilgiler doğrultusunda İlgi ve Fayda olarak ifade edilmiştir. Açıklanan varyans oranı ölçeğin faktör yapısının gücünü anlatmaktadır. İlgi faktörü toplam varyansın %46,579'unu açıklamakta ve Fayda faktörü %17,644'ünü açıklamaktadır. Ölçeğin kümülatif varyans miktarının toplam varyansın %64,223'ünü açıkladığı görülmüştür. Sosyal bilimlerde gerçekleştirilen çalışmalarda %40 ile %60 arasında bulunan varyans oranları uygun görülmekte (Tavşancıl, 2014) iken, bu değer %60 ve üzerinde olması ise yüksek olarak nitelendirilmektedir (Büyüköztürk, 2002). Ölçekte elde edilen %64,223'lük değer toplam varyansı açıklamada yeterli olduğu tespit edilmiştir.

3.4.2. Doğrulayıcı faktör analizi (DFA)

Yapılan AFA sonucunda ortaya çıkan madde, boyut ve dağılımların, oluşan modeli desteklemesi amacıyla DFA yapılmıştır (Plucker, 2003). Modeldeki maddelerin birbirini desteklemesine ek olarak istatistiksel destek amacıyla maddeler arasındaki kovaryans analizlerine DFA ile bakılmalıdır (Peprah, 2000). 8 maddeden oluşan ölçeğin iki faktörlü yapısını doğrulamak için yapılan DFA sonucunda oluşturulan diyagram Şekil 3.1'de gösterilmiştir.

Doğrulayıcı faktör analizi sonucu ortaya çıkan modelin kabul edilmesi için gerekli uyum değerlerinin elde edilmesi gerekmektedir. Bu değerler, mükemmel ve kabul edilebilir değer olarak bilinmektedir Çalışmada, literatürde bulunan araştırmalarda en sık

kullanılmı uyum indekslerine yer verilmiştir. Ooytö'ye ait uyum değeri Tablo 3.4'te ve Path diyagramı Şekil 3.1'de yer almaktadır.

Şekil 3.1 Ooytö Doğrulatoryı Faktör Analizi Path Diyagramı

Tablo 3.4 OOYTÖ DFA uyum iyiliği değerleri

Parametre	Mükemmel Değer	Kabul Edilebilir Değer	Elde Edilen İndeks Değer
CMIN/df	$0 \leq \text{CMIN/df} \leq 2$	$2 \leq \text{CMIN/df} \leq 5$	2,538
CFI	$95 \leq \text{CFI} \leq 1.00$	$90 \leq \text{CFI} \leq 95$,973
GFI	$.95 \leq \text{GFI} \leq 1.00$	$.80 \leq \text{GFI} \leq 95$,968
AGFI	$.95 \leq \text{AGFI} \leq 1.00$	$.80 \leq \text{AGFI} \leq 95$,938
NFI	$.95 \leq \text{NFI} \leq 1.00$	$.90 \leq \text{NFI} \leq .95$,956
RMSEA	$0 \leq \text{RMSEA} \leq .05$	$0.05 \leq \text{RMSEA} \leq .08$,065
RFI	$.90 \leq \text{RFI} \leq 1.00$	$.85 \leq \text{RFI} \leq 90$,935
SRMR	$0 \leq \text{RMR} \leq .05$	$0.5 \leq \text{RMR} \leq .10$,048

Kaynak: (Byrne, 1998; Tabachnick ve Fidell, 2007; Wheaton vd., 1977; Miles ve Shevlin, 1998; Hu ve Bentler, 1999; Bentler ve Bonnet 1980; MacCallum vd., 1996; Schumacker ve Lomax 2010; Forza ve Filippini, 1998; Schermelleh-Engel vd., 2003).

Tablo 3.4'te yer alan uyum iyiliği değerlerine bakıldığında analizden elde edilen CMIN/df sonucu 2,538 kabul edilebilir düzeydedir (Wheaton vd., 1977, Schermelleh-Engel vd., 2003). AGFI sonucu ,938 kabul edilebilir ve RFI sonucu ,935 ile mükemmel uyum düzeyindedir (Schermelleh-Engel vd., 2003). RMSA ,065 ile kabul edilebilir düzeydedir (MacCallum vd., 1996, Schermelleh-Engel vd., 2003). CFI sonucu ,973 ile mükemmel değer olarak ifade edilir (Hu ve Bentler, 1999). GFI sonucu ,968 ile mükemmel değerdir (Forza ve Filippini, 1998). NFI sonucu ,956 ile mükemmel değerdir (Schumacker ve Lomax 2010). SRMR sonucu ,048 ile mükemmel değer olarak tespit edilmiştir (Byrne, 1998). DFA sonucunda ulaşılan uyum indeksleri, AFA yoluyla ortaya konulan 2 faktörlü ölçme yapısına ait geçerliğin bağımsız bir diğer örneklem üzerinde de doğrulandığını açıklamıştır.

3.4.3. Ölçeğin güvenirlik çalışması

Güvenirlik, kişilerin ölçme aracı maddelerine verdiği yanıtlar arasındaki tutarlılığı açıklamanın yanı sıra ölçeğin ölçmek istenen özelliği ne derece doğru ölçtüğü ile ilgilidir (Büyüköztürk, 2015). Güvenirlik analizinde en çok tercih edilen analizlerden biri Cronbach Alfa güvenirlik katsayısıdır (DeVellis, 2014). Ölçek maddelerine ilişkin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayılarının 0.70'den yüksek çıkması, ölçeğin güvenilir bulunduğunu ifade etmektedir (Kartal ve Bardakçı, 2018). Ölçeğin güvenirliği Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı ve test tekrar test yöntemi ile değerlendirilmiştir. Tablo 3.5'te ölçeğin ve alt boyutlarının Cronbach Alpha güvenirlik katsayıları ve Tablo 3.6'da test tekrar test sonuçları ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Tablo 3.5. Ooytö cronbach alpha güvenilirlik katsayıları

Faktör	Madde Sayısı	Cronbach's Alpha
İlgi	5 (M52, M51, M48, M49, M46)	,805
Fayda	3 (M19, M18, M21)	,834
Ooytö	8	,831

Tablo 3.6 Test tekrar test sonuçları

		İlgi1	İlgi2
İlgi1	Pearson Correlation	1	,986**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	50	50

		Fayda1	Fayda2
Fayda1	Pearson Correlation	1	,978**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	50	50

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

		Sig (2-tailed)
Pair 1	İlgi1 - İlgi2	,096
Pair 2	Fayda1 - Fayda2	,083

Elde edilen analizler sonucunda Cronbach's Alpha katsayısı ,60<,80 arasında yer alıyorsa oldukça güvenilir bulunduğu ,80<1,00 arasında yer alıyorsa yüksek düzeyde güvenilir bulunduğu söylenilmektedir (Kalaycı, 2018). Tablo 3.5 incelendiğinde 2 faktörlü ve 8 maddeli ölçeğin iç tutarlılık katsayısı ,831 olarak hesaplanmıştır. İlgi alt boyutu için iç tutarlılık katsayısı ,805 ve Fayda alt boyutu için tutarlılık katsayısı ,834 olarak hesaplanmıştır. Tablo 3.6 incelendiğinde test tekrar test yöntem için, pearson korelasyon ve paired sample t testleri kullanılmıştır. Pearson korelasyon sonucunda ilişki yüksek ve anlamlı tespit edilmiştir. Paired sample t testi sonucunda iki grup arasında fark bulunamamıştır. DFA sonucuna göre ölçeğin geneli ve alt boyutlarına ilişkin hesaplanan güvenilirlik katsayılarına bakıldığında geliştirilen ölçek oldukça güvenilir bulunmuştur.

Yapılan analizler sonucunda 8 maddeden oluşan geçerli ve güvenilir Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği (Ek 3) oluşturulmuştur.

4. BULGULAR

Araştırmanın bulgular kısmında ilk olarak araştırma grubunun demografik değişkenlerine göre frekans dağılımını içeren tablo sunulmuştur. Ardından sırasıyla ölçeğe ait puanların dağılımını gösteren tablo ve ölçeğe (alt boyutlara) ait ortalamaların demografik değişkenler (cinsiyet, yaş, fakülte, bölüm, sınıf, aktif spor yapma durumu ve son düzenlenen Olimpiyat Oyunlarını takip etme) ile bağlantı farkını içeren sonuç tabloları bulunmaktadır.

Tablo 4.1 Araştırma grubunun demografik özelliklerine göre frekans dağılımları

Değişkenler	Alt Grup	N	%	Toplam
Cinsiyet	Kadın	223	55.3	403
	Erkek	180	44.7	
Yaş	21 yaş veya altı	73	18.1	403
	22-23 yaş	268	66.5	
	24 yaş veya üzeri	62	15.4	
Fakülte	Spor Bilimleri Fakültesi	30	7.4	403
	Eğitim Fakültesi	373	92.6	
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	30	7.4	403
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	37	9.2	
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	39	9.7	
	İngilizce Öğretmenliği	82	20.3	
	Okul Öncesi Öğretmenliği	42	10.4	
	PDR	45	11.2	
	Sınıf Öğretmenliği	84	20.8	
Türkçe Öğretmenliği	44	10.9		
Sınıf	3	133	33.0	403
	4	270	67.0	
Aktif Spor Yapma Durumu	Evet	121	30.0	403
	Hayır	282	70.0	
Son Düzenlenen Olimpiyat Oyunlarını Takip Etme Durumu	Evet	97	24.1	403
	Hayır	306	75.9	

Araştırmaya katılan öğrencilerin %55.3'ünün kadın olduğu, %66.5'inin 22-23 yaş grubunda olduğu, %92.6'sının eğitim fakültesi öğrencisi olduğu, %20.8'inin sınıf öğretmenliği okuduğu, %67'sinin 4.sınıf öğrencisi olduğu, %70'inin aktif spor yapmadığı ve %75.9'unun son düzenlenen Olimpiyat Oyunlarını takip etmediği belirlenmiştir (Tablo 4.1).

Tablo 4.2 Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği (OOYTÖ) puanlarının dağılımı

Ölçek	Madde	Ort.	Ss	Çarpıklık	Basıklık	C.Alpha
İlgi	5	4.16	0.652	-,715	.510	0.74
Fayda	3	4.44	0.661	-.984	.154	0.85
OOYTÖ (Toplam)	8	4.27	0.581	-.682	.035	0.82

Tablo 4.2’de araştırmaya katılan öğrencilerin OOYTÖ ortalama puanı 4.27 bulunmuştur. OOYTÖ’nin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0.82 olarak görülmektedir. Cronbach alfa iç tutarlılık katsayılarının 0.70’den yüksek çıkması, ölçeğin güvenilir bulunduğunu ifade etmektedir (Kartal ve Bardakçı, 2018). Bu ölçüt ışığında mevcut araştırmada kullanılan ölçeğin toplam puanına ilişkin iç tutarlılık katsayısının güvenilir olduğu söylenebilir.

Çarpıklık ve basıklık değerleri incelendiğinde, normallik varsayımını yerine getirdiği görülmektedir. Çarpıklık ve basıklık değerleri Tabachnick ve Fidell’e göre (2007) ± 1.50 , George ve Mallery’e (2010) göre ± 2 aralığında bulunması normallik için uygun görülmektedir. Ulaşılan verilerin normalliğini belirlemek amacıyla Kolmogorow-Smirnow testi uygulanmıştır. Kolmogorow-Smirnow test sonucuna bakıldığında ölçekten elde edilen puanların normal dağıldığına ($n=403$, $p>0.05$) ulaşılmıştır. Dolayısıyla iki gruptan oluşan değişkenler için bağımsız örneklem t-testi, ikiden fazla gruptan oluşan değişkenler için Tek Faktörlü ANOVA testlerinden yararlanılmıştır.

Tablo 4.3 Cinsiyet değişkenine göre t-testi analizi sonuçları

Ölçek	Cinsiyet	N	Ort.	Ss	T	p
İlgi	Kadın	223	4.17	.654	.152	.879
	Erkek	180	4.16	.691		
Fayda	Kadın	223	4.22	.717	1.058	.290
	Erkek	180	4.02	.727		
OOYTÖ (Toplam)	Kadın	223	4.47	.491	.558	.577
	Erkek	180	4.40	.462		

Tablo 4.3. analiz sonuçları incelendiğinde, araştırma grubunun OOYTÖ ortalama puanlarında ve alt boyutlarında öğrencilerin “cinsiyet” değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark yaratmadığı bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğrencilerin cinsiyetlerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeyleri üzerinde anlamlı bir etki yaratmadığı ifade edilir.

Tablo 4.4 Yaş değişkenine göre ANOVA analizi sonuçları

Ölçek	Yaş	N	Ort.	Ss	F	P
İlgi	21 yaş veya altı	73	4.13	.618	0.143	0.867
	22-23 yaş	268	4.17	.653		
	24 yaş veya üzeri	62	4.18	.696		
Fayda	21 yaş veya altı	73	4.37	.723	0.942	0.331
	22-23 yaş	268	4.45	.653		
	24 yaş veya üzeri	62	4.52	.623		
OOYTÖ (Toplam)	21 yaş veya altı	73	4.22	.583	0.440	0.644
	22-23 yaş	268	4.28	.578		
	24 yaş veya üzeri	62	4.31	.603		

Tablo 4.4. analiz sonuçları incelendiğinde, araştırma grubunun OOYTÖ ortalama puanlarında ve alt boyutlarında öğrencilerin “yaş” değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark yaratmadığı bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğrencilerin yaşlarının Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeyleri üzerinde anlamlı bir etki yaratmadığı ifade edilir.

Tablo 4.5 Fakülte değişkenine göre t-testi analizi sonuçları

Ölçek	Fakülte	N	Ort.	Ss	T	p
İlgi	Spor Bilimleri Fakültesi	30	4.41	.735	2.152	.032*
	Eğitim Fakültesi	373	4.15	.643		
Fayda	Spor Bilimleri Fakültesi	30	4.74	.592	2.618	.009*
	Eğitim Fakültesi	373	4.42	.661		
OOYTÖ (Toplam)	Spor Bilimleri Fakültesi	30	4.54	.608	2.630	.009*
	Eğitim Fakültesi	373	4.25	.575		

Tablo 4.5. analiz sonuçları incelendiğinde, araştırma grubunun OOYTÖ ortalama puanlarında ve alt boyutlarında öğrencilerin “fakülte” değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin eğitim fakültesi öğrencilerinden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 4.6 Bölüm değişkenine göre ANOVA analizi sonuçları

Ölçek	Bölüm	N	Ort.	Ss	F	P
İlgi	1 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	30	4.41	.735	3.140	.003* (1-6) (3-6) (3-7) (3-8)
	2 Fen Bilgisi Öğretmenliği	37	4.24	.572		
	3 İlköğretim Matematik Öğretmenliği	39	4.33	.615		
	4 İngilizce Öğretmenliği	82	4.09	.669		
	5 Okul Öncesi Öğretmenliği	42	4.13	.538		
	6 PDR	45	3.84	.799		
	7 Sınıf Öğretmenliği	84	4.20	.601		
	8 Türkçe Öğretmenliği	44	4.26	.575		
Fayda	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	30	4.74	.592	2.393	.021* (1-6)
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	37	4.55	.584		
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	39	4.50	.653		
	İngilizce Öğretmenliği	82	4.34	.647		
	Okul Öncesi Öğretmenliği	42	4.56	.486		
	PDR	45	4.22	.762		
	Sınıf Öğretmenliği	84	4.45	.725		
	Türkçe Öğretmenliği	44	4.39	.635		
OOYTÖ (Toplam)	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	30	4.54	.608	3.341	.002* (1-6) (3-6)
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	37	4.36	.498		
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	39	4.40	.560		
	İngilizce Öğretmenliği	82	4.18	.588		
	Okul Öncesi Öğretmenliği	42	4.30	.444		
	PDR	45	3.98	.701		

Sınıf Öğretmenliği	84	4.29	.584
Türkçe Öğretmenliği	44	4.31	.503

Tablo 4.6 analiz sonuçları incelendiğinde, araştırma grubunun OÖYTÖ ortalama puanlarında ve alt boyutlarında öğrencilerin “bölüm” değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Farkın kimler arasında olduğunu tespit etmek amacıyla çoklu karşılaştırma testlerinden “Tukey” testi kullanılmış; İlgi alt boyutunda beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin PDR bölümü öğrencilerinden daha yüksek düzeyde bulunmuştur. Ayrıca ilköğretim matematik öğretmenliği öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin PDR, Türkçe öğretmenliği ve sınıf öğretmenliği öğrencilerinden daha yüksek düzeyde bulunmuştur. Fayda alt boyutuna bakıldığında, beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin PDR öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmüştür. OÖYTÖ ortalama puanlarında ise, beden eğitimi ve spor öğretmenliği ve ilköğretim matematik öğretmenliği öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin PDR öğrencilerinden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4.7 Sınıf değişkenine göre t-testi analizi sonuçları

Ölçek	Sınıf	N	Ort.	Ss	T	P
İlgi	3. sınıf	133	4.02	.640	-	.002*
	4. sınıf	270	4.24	.648	3.169	
Fayda	3. sınıf	133	4.34	.674	-	.030*
	4. sınıf	270	4.49	.651	2.176	
OÖYTÖ (Toplam)	3. sınıf	133	4.14	.562	-	.002*
	4. sınıf	270	4.33	.582	3.156	

Tablo 4.7. analiz sonuçlarına bakıldığında, araştırma grubunun OÖYTÖ ortalama puanlarında ve alt boyutlarında öğrencilerin “sınıf” değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Buna göre 4. sınıfa öğrenim gören öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum seviyelerinin 3. sınıfta öğrenim gören öğrencilerinden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4.8 Aktif spor yapma durumu değişkenine göre t-testi analizi sonuçları

Ölçek	Aktif spor	N	Ort.	Ss	T	p
İlgi	Evet	121	4.34	.644	3.495	.001*
	Hayır	282	4.09	.643		
Fayda	Evet	121	4.64	.542	3.980	.000*
	Hayır	282	4.36	.690		
OOYTÖ (Toplam)	Evet	121	4.45	.534	4.166	.000*
	Hayır	282	4.19	.585		

Tablo 4.8 analiz sonuçlarına bakıldığında, araştırma grubunun OOYTÖ ortalama puanlarında ve alt boyutlarında öğrencilerin “Aktif spor yapma durumu” değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Buna göre aktif spor yapan öğrencilerin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin aktif spor yapmayan öğrencilerinden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4.9 Son düzenlenen Olimpiyat Oyunlarını takip etme durumu değişkenine göre t-testi analizi sonuçları

Ölçek	Olimpiyat takip	N	Ort.	Ss	T	p
İlgi	Evet	97	4.53	.589	6.512	.000*
	Hayır	306	4.05	.631		
Fayda	Evet	97	4.77	.455	5.816	.000*
	Hayır	306	4.34	.683		
OOYTÖ (Toplam)	Evet	97	4.62	.483	7.138	.000*
	Hayır	306	4.16	.568		

Tablo 4.9 analiz sonuçlarına bakıldığında, araştırma grubunun OOYTÖ ortalama puanlarında ve alt boyutlarında öğrencilerin “Olimpiyat Oyunlarını takip etme durumu” değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Son düzenlenen Olimpiyat Oyunlarını takip eden öğrencilerin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin oyunları takip etmeyen öğrencilerinden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın tartışma kısmında, üniversite öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarının belirlenmesi ve demografik özelliklerine göre Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarında farklılık olup olmadığının araştırılması için araştırmacı tarafından geliştirilen ölçeğin hazırlanma süreci ile ilgili alanyazın ile karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Sonrasında ise geliştirilen ölçek yoluyla ulaşılan sonuçların çeşitli değişkenler açısından mevcut alanyazın ile benzer ve farklı yönleri incelenerek değerlendirilmiştir.

Ölçeğin geliştirilmesine karar verdikten sonra ilk olarak konuyla ilgili yurt içi ve yurt dışını kapsayan alan yazın taraması gerçekleştirilmiş, yapılan çalışmalar incelenmiş, kavramsal çerçeve oluşturulmuş ve uygulanması gereken basamaklar belirlenmiştir. Geliştirilecek olan ölçeğin ölçülmek istenen yapısı, ölçme tipi, madde havuzunun hazırlanması ve oluşturulan maddelerin uzman tarafından kontrolü (Cabı, 2015; Aydemir vd., 2015; Tezci, 2015), belirli bir örnekleme uygulanması (Kurnaz ve Bayraktar, 2012; Gül ve Sözbilir, 2015), geçerlik ve güvenilirliğinin incelenmesi (Akın vd., 2015) vb., belli başlı basamaklardan oluşması gerekmektedir (DeVellis, 2021).

Araştırmada literatür taraması ve olimpiik sporcular ile görüşmelerin ardından 54 maddelik soru havuzu oluşturulmuş ve kapsam geçerliliği yönünden uzmanlara gönderilmiş olup, önerilen düzeltmeler ve madde çıkarılması sonucunda 52 maddeden oluşan havuz son şeklini almıştır. Daha sonra ölçek geliştirme aşamasında AFA ve DFA kullanılmıştır. Literatür incelendiğinde pek çok ölçek geliştirme çalışmasında açıklayıcı faktör analizi uygulandığı (Kurnaz ve Bayraktar, 2012; Çelebi vd., 2015; Akgül, 2017), doğrulayıcı faktör analizinin ise nadiren kullanıldığı görülmüştür. Bu doğrultuda ölçek geliştirme çalışmalarında sadece açıklayıcı faktör analizinin ölçeğin yapı geçerliliğini ortaya koymakta yetersiz kalacağını söylemekte ve doğrulayıcı faktör analizinin de yapılması gerektiğini ifade etmektedir (Erkuş, 2012; Topu vd., 2013; Ürey ve Çepni, 2014; Gül ve Sözbilir, 2015; Özdamar, 2016). Ölçek geliştirme sürecinde örneklem sayısı 364 ve uygulama aşamasında ise 403'tür. Örneklem büyüklüğü ile ilgili literatürde pek çok fikir bulunmaktadır (Ardies vd., 2013; Çokluk vd., 2014; Gül ve Sözbilir, 2015). Likert tipi ölçek çalışmalarında minimum 300 ve daha fazla örneklem grubunun olması (Tabachnick ve Fidell, 2013, Turan, 2013; Akgül, 2017) ve araştırma grubunun ölçekte yer alan maddelerin 5-10 katı arasında bulunması gerekmektedir (Tinsley ve Kass, 1979,

MacCallum vd, 1999; Bryman ve Cramer, 2001; Pett vd., 2003). Buradan hareketle ölçek geliştirme sürecinde ve uygulama aşamasında örneklem büyüklüğü yeterli sayıdadır.

Ölçeğin yapısı hakkında bilgi almak amacıyla AFA kullanılmıştır. Ölçeğin faktör analizine uygunluğunu belirlemek amacıyla Kaiser-Meyer Olkin (KMO) ve Bartlett Sphericity testleri yapılarak tespit edilmiştir (Büyüköztürk, 2010; Çokluk vd., 2014). KMO sonucunun 0.50'den yüksek olması ve Bartlett Sphericity testinden elde edilen sonuçların anlamlı çıkması analizlerin yapılması için örneklem büyüklüğünün yeterli bulunduğunu ve verilerin çok değişkenli normal dağılımdan oluştuğunu açıklamaktadır (Tabachnick ve Fidel, 2007; Bozdağ vd., 2014; Alakurt ve Keser, 2015; Korur ve Eryılmaz, 2015). Mevcut çalışmada KMO değerinin 0.83 çıkması ve Bartlett testinin ise ($\chi^2= 1088,107$; $df=28$; $p <.000$) anlamlı olması açıklayıcı faktör analizini için uygun bulunduğunu gösterir (Tabachnick ve Fidell, 2013).

Faktör analizlerinde elde edilen faktörlerin yüksek yük değerlerinde bulunmasının daha iyi olacağı düşünülmektedir. Faktör yükü alt sınırı için 0.32 ve üzerinde bulunması önerilmektedir (Büyüköztürk, 2010; Tabachnick ve Fidell, 2013). Literatürde her madde için faktör yük değerinin 0,50'den fazla çıkması uygun bulunmakta, 0,45'in yeterli olduğu ve az maddeli bir ölçekte ise 0,30 üzerindeki yük değerlerinin de uygun olduğu açıklanmaktadır (Karagöz, 2021). Mevcut çalışmada faktör yük değeri olarak 0,45 referans alınmıştır. Faktör yükü 0,45'in altında bulunan 23 madde atılmıştır. Ayrıca birden çok faktöre giren binişik maddeler bulunmuştur. Faktörlere verilen yükler arası farklılığın .10'dan az olması gerekmektedir (Büyüköztürk, 2015). 21 maddenin binişik olması sebebiyle ölçekten çıkarılmıştır. Ölçek içerisinden madde çıkarma süreci uygun yapıya erişene kadar yapılmıştır. Analiz sonucunda 8 madde kalmış ve madde faktör yüklerinin İlgi faktöründe ,595 ile ,817 arasında Fayda faktöründe ise -,863 ile -,844 arasında bulunduğu görülmüştür. Ulaşılan değerlerin yüksek ve yeterli bulunduğu görülmektedir.

Faktör belirlenmesi sürecinde ise yaygın olarak tercih edilen yöntemler özdeğer istatistiği ve yamaç birikinti grafiğinin (scree plot) kullanılmasıdır (Çokluk vd., 2014). Kaiser kriterine göre genellikle 1 ya da 1'den büyük öz değere sahip faktörler ölçek için uygun faktör olarak görülmektedir (Büyüköztürk, 2010; Kartal ve Bardakçı, 2018). Mevcut çalışmada özdeğer ve varyans oranları tablosunun incelenmesinde, 1 ve 1'den büyük olan 2 faktör ile açıklandığı görülmektedir. İlgi faktörü toplam varyansın %46,579'unu açıklamakta ve Fayda faktörü %17,644'ünü açıklamaktadır. Ölçeğin kümülatif varyans miktarının toplam varyansın %64,223'ünü açıkladığı görülmüştür.

Açıklanan toplam varyansın tek faktörlü çalışmalarda %30, çok faktörlü çalışmalarda ise minimum %40 ve fazlası olması gerekmektedir (Şimşek, 2007; Büyüköztürk, 2010; Topu vd., 2013; Çokluk, vd., 2014; Gül ve Sözbilir, 2015). Sosyal bilimlerde gerçekleştirilen çalışmalarda %40 ile %60 arasında bulunan varyans oranları uygun görülmekte (Tavşancıl, 2014) iken, bu değer %60 ve üzerinde olması ise yüksek olarak nitelendirilmektedir (Büyüköztürk, 2002). Ölçekte elde edilen %64,223'lük değer toplam varyansı açıklamada yeterli olduğu tespit edilmiştir.

Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına bakıldığında ise, CMIN/df sonucu 2,538 kabul edilebilir değer olduğu görülmüştür (Wheaton vd., 1977, Schermelleh-Engel vd., 2003). Diğer uyum indekslerine bakıldığında, CFI, GFI, AGFI, NFI, RMSEA, RFI ve SRMR değerleri mükemmel uyum ve kabul edilebilir uyum değerleri arasında bulunduğu görülmüştür. Elde edilen sonuçlar literatürde yapılan pek çok çalışma ile paralel bulunmaktadır (Alakurt ve Keser, 2015; Korur ve Eryılmaz, 2015; Çıkrıkçı, 2015).

Ölçekteki 8 maddenin güvenilirliğini hesaplamak için Cronbach's Alpha değerlerine bakılmış ve test tekrar test yöntemi uygulanmıştır. 2 faktörlü ve 8 maddeli ölçeğin iç tutarlılık katsayısı ,831 olarak hesaplanmıştır. İlgi alt boyutu için iç tutarlılık katsayısı ,805 ve Fayda alt boyutu için tutarlılık katsayısı ,834 olarak hesaplanmıştır. Literatürde önerilen Cronbach's Alpha katsayısı ,60<,80 arasında yer alıyorsa oldukça güvenilir bulunduğu ,80<1,00 arasında yer alıyorsa yüksek düzeyde güvenilir bulunduğu söylenilmektedir (Kalaycı, 2018). Eğitim ve sosyal bilimlerde bulunan çalışmalarda ,80 ve üzerinde bulunması güvenilirlik ve iç tutarlılık için kabul edilebilir bulunmaktadır (Erkuş, 2012). Mevcut çalışmada ölçeğin geneli ve alt boyutlarına yönelik yapılan güvenilirlik katsayılarına bakıldığında, geliştirilen ölçeğin oldukça güvenilir olduğu belirlenmiştir. AFA ve DFA sonuçlarının tüm değerlerine bakıldığında, "Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeğinin" geçerli ve güvenilir bir ölçe aracı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ölçek geliştirme sürecinde kullanılan analizlerin ardından geliştirilen ölçeğin demografik değişkenler açısından incelenmesinde, üniversite öğrencilerinin cinsiyet, yaş, fakülte, bölüm, sınıf, aktif spor yapma durumu ve son düzenlenen Olimpiyat Oyunlarını takip etme durumu değişkenlerine ait bulgular yer almaktadır.

Cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum ölçeği ve alt puanlarında herhangi bir anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır. Elde edilen sonuca göre öğrencilerin cinsiyetlerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarında belirleyici bir etken olmadığı söylenilebilir. Bu durumun sebebinin kadın ve erkek

öğrencilerin spora bakış açılarında benzerlik olmasının sonucunda tutumlarının da benzer özellikler göstermesi olabilir. Literatür incelendiğinde cinsiyetin spora yönelik tutumu etkilemediğini gösteren mevcut çalışma ile paralel bulgulara rastlanmaktadır (Gürbüz ve Özkan, 2012; Koçak vd., 2015; Yanık ve Çamlıyer, 2015; Göksel ve Caz, 2016; Yavuz ve Yücel, 2019; Başkonuş, 2020; Şimşek ve Karahüseyinoğlu, 2020). Mevcut çalışmanın aksine, yapılan çalışmalarda genellikle erkeklerin kadınlara kıyasla spora yönelik tutumlarının daha yüksek olduğu görülmüştür (Koçak, 2014; Türkmen vd., 2016; Hekim ve Tokgöz, 2017; Önal, 2017; Varol, 2017; Dağdemir, 2018; Kaya-Sarıdede, 2018; Kılıç vd., 2018). Bu durumun sebebinin erkek öğrencilerin gelişme çağında spor yoluyla enerjilerini dışarı vurma yönelimleri, erkeklere yönelik spor branşlarının gelişmiş olması ve şartların erkeklere daha uygun olmasıyla ilişkilendirilebilir. Ayyıldız (2021) çalışmasında, toplumun uluslararası spor organizasyonlarına olan bakış açısını incelemiş ve olumlu duygu alt boyutunda kadınların lehine anlamlı farklılık bulunurken, olumsuz duygu ve davranışsal alt boyutunda erkeklerin lehine anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur. Kadınların spor organizasyonuna karşı ilgilerinin daha yüksek olması ve erkeklerin ise organizasyona yönelik daha girişimci ve destekleyici davranmasından kaynaklığı olduğu söylenilebilir.

Yaş değişkenine göre incelendiğinde, Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum ölçeği ve alt puanlarında herhangi bir anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır. Elde edilen sonuca göre öğrencilerin yaşlarının Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarında belirleyici bir etken olmadığı söylenilebilir. Literatür incelendiğinde yaşın spora yönelik tutumu etkilemediğini gösteren mevcut çalışma ile paralel bulgulara rastlanmaktadır (Koçak, 2014; Türkmen vd., 2016; Göksel vd., 2017; Taştan, 2020; Diker, 2021; Turhan vd., 2021). Mevcut çalışmanın aksine Polat (2020), 30 yaş ve altındaki akademisyenlerin diğer yaştaki akademisyenlere kıyasla spora yönelik tutumlarının daha yüksek düzeyde bulunduğunu gözlemlemiştir. Benzer şekilde Kurt (2022)'un çalışmasında fitness yapan bireylerin yaşları yükseldikçe spora yönelik tutumlarının düştüğü tespit edilmiştir. Öktem (2021)'in çalışmasında da öğretmenlerin yaşları arttıkça alt boyutlarındaki puanların da düştüğü sonucuna varılmıştır. Ayyıldız (2021)'in toplumun uluslararası spor organizasyonlarına olan bakış açısını incelemiş olduğu çalışmasında, olumlu duygu ve davranışsal alt boyutunda bireylerin 18-24 yaş grubu lehine anlamlı farklılık gözlemlemiştir. Belli vd. (2019)'nin çalışmasında benzer şekilde yaş değişkeni açısından bireylerin spora yönelik tutumları 18-23 yaş genç bireylerin lehine anlamlı farklılık gözlemlenmiştir.

Fakülte değişkenine göre incelendiğinde, Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum ölçeği ve alt puanlarında anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna göre spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin eğitim fakültesi öğrencilerinden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumun sebebinin spor bilimlerinde bulunan öğrencilerin eğitim fakültesi öğrencilerine kıyasla Olimpiyat Oyunları ile ilgili ders kazanımlarının olduğu, öğrencilerin ulusal ve uluslararası organizasyonlarda sporcu ve gönüllü olarak yer almış olabilecekleri, spor bilimleri fakültesinin üniversite içerisinde yapılan organizasyonlara öncülük etmiş olabileceğiyle ilişkilendirilebilir. Mevcut çalışmayı destekler nitelikte Diker (2021)'in yapmış olduğu çalışma sonucunda, öğrencilerin buldukları fakülte ile spora yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık tespit etmiştir. Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin diğer tüm bölümlerde bulunan öğrencilerden daha yüksek puan ortalamasına ulaştığı gözlemlenmiştir. Yıldız vd. (2017)'nin çalışmasında da spora yönelik tutumların buldukları fakülteye göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Mevcut çalışmanın aksine Varol (2017)'un çalışmasında, Bartın üniversitende yer alan öğrencilerin buldukları fakülteye göre spora yönelik tutumları arasında anlamlı farkın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bölüm değişkenine göre incelendiğinde, Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum ölçeği ve alt puanlarında anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır. Ölçeğe ve alt boyutlara bakıldığında İlgi alt boyutunda beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin PDR bölümü öğrencilerinden daha yüksek olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca ilköğretim matematik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin PDR, sınıf öğretmenliği ve Türkçe öğretmenliği öğrencilerinden daha yüksek düzeyde bulunmuştur. Fayda alt boyutuna bakıldığında, beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin PDR öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmüştür. OÖYTÖ ortalama puanlarında ise, beden eğitimi ve spor öğretmenliği ve ilköğretim matematik öğretmenliği öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin PDR öğrencilerinden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Literatür incelendiğinde bölüm değişkeninin spora yönelik tutumu etkilediğini gösteren mevcut çalışma ile paralel bulgulara rastlanmaktadır. Yıldız vd. (2017)'nin spor dışındaki bölümlerde eğitim alan üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarını incelemek için yapmış olduğu çalışmada, farklı bölümlerde eğitim alan öğrenciler arasında spora yönelik tutumda anlamlı farklılıkların bulunduğu gözlemlenmiştir. Sınıf öğretmenliği okuyan

öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının ölçüldüğü bir çalışmada, öğretmen adaylarının beden eğitimi dersine karşı tutum düzeylerinin olumlu sonuçlandığı belirtilmiştir (Arıkan vd., 2006). Farklı branşlardaki öğretmenlerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının incelendiği bir çalışmada, beden eğitimin dersinin öneminin branş öğretmenlerine göre farklılık gösterdiği gözlemlenmiştir (Aytün, 2023). Mevcut çalışmanın aksine Varol (2017) çalışmasında, öğrencilerin eğitim gördüğü bölüm ile spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılıkların oluşmadığı sonucuna rastlamıştır.

Sınıf değişkenine göre incelendiğinde, Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum ölçeği ve alt puanlarında anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır. Buna göre 4. sınıfa öğrenim gören öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin 3. sınıfta öğrenim gören öğrencilerinden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Diker (2021)'in yapmış olduğu çalışma mevcut çalışma ile paralellik göstermektedir. Çalışma sonucunda öğrencilerin sınıf düzeyi ve spora yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. 4. Sınıf öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının 1. Sınıf öğrencilerinden daha yüksek düzeyde olduğuna ulaşılmıştır. Literatürde sınıf düzeyi yükseldikçe tutumun zayıfladığını ortaya koyan çalışmalarda bulunmaktadır (Subramaniam ve Silverman, 2007; Dağdemir, 2018; Kaya-Sarıdede, 2018; Yıldırım vd., 2018). Sınıf düzeyi yükseldikçe (özellikle son sınıfta olan öğrenciler) tutumun zayıflamasına neden olarak, mezun olduktan sonra meslek edinmek adına kaygılarının spor aktivitelerine katılımlarını olumsuz etkilemesi veya herhangi bir spor branşını izlemek için zaman ayıramamalarıyla ilişkilendirilebilir. Öğrencilerin sınıf seviyelerinin beden eğitimi ve spora karşı tutum düzeylerinde anlamlı bir farklılığın olmadığı çalışmalar da mevcuttur (Kangalgil vd., 2006; Güllü vd., 2009; Karavelioğlu, 2017; Varol, 2017).

Aktif spor yapma değişkenine göre incelendiğinde, Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum ölçeği ve alt puanlarında anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır. Buna göre aktif spor yapan öğrencilerin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin aktif spor yapmayan öğrencilerinden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Literatür incelendiğinde mevcut çalışma ile paralel olarak, spor yapan bireylerin yapmayan bireylere kıyasla spora yönelik tutumlarının daha yüksek olduğunu gösteren bulgulara rastlanmaktadır (Singh ve Devi, 2013; Koçak, 2014; Türkmen vd., 2016; Varol, 2017; Yıldız vd., 2017; Yıldırım vd., 2018; Belli vd., 2019; Çiçek, 2019; Şimşek ve Karahüseyinoğlu, 2020; Diker, 2021). Lisanslı spor yapan öğrencilerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının lehine anlamlı sonuçlar bulunmaktadır (Güllü, 2007; Alpaslan, 2008; Cengiz vd., 2018; Çelik vd., 2018; Korkmaz, 2020). Spor yapan bireylerin tutumlarının yüksek çıkması sporu yaşam tarzı

olarak benimsemiş olabilecekleriyle ilişkilendirilebilir. Özellikle ergenler ve gençlere yönelik yapılan araştırma sonuçlarına bakıldığında spora katılım düzeyi arttıkça tutumun da arttığı görülmektedir. Bu bilgilere ek olarak spor yapma sıklığının da spora yönelik tutum üzerinde etkili olduğu görülmektedir (Kangalgil vd., 2006; Akandere vd., 2010; Kalfa, 2019;). Mevcut çalışmanın aksine Uruç (2023)'un yapmış olduğu çalışma sonucunda, lisanslı spor yapma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Olimpiyat Oyunlarını takip etme durumu değişkenine göre incelendiğinde, Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum ölçeği ve alt puanlarında anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır. Son düzenlenen Olimpiyat Oyunlarını takip eden öğrencilerin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum düzeylerinin oyunları takip etmeyen öğrencilerinden daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Ayyıldız (2021) toplumun uluslararası spor organizasyonlarına karşı bakış açısını incelediği çalışmasında, spor haberlerini takip etme düzeyi arttıkça spor organizasyonlarına karşı olumlu ve davranışsal boyutun arttığı sonucuna ulaşmıştır. Özkan (2022) ebeveynlerin beden eğitimi ve spora yönelik tutumlarını incelediği çalışmasında, ebeveynlerin spor haberlerini takip etme durumu değişkeninde anlamlı farklılık gözlemlenmiştir.

Sonuç olarak, üniversitede öğrenim gören farklı bölümlerde yer alan öğrencilerin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarını incelemek amacıyla geliştirilen “Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeğinin” geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu görülmüştür. Ölçek 8 madde ve 2 faktörden oluşmakta ve bu faktörler literatürden edinilen bilgiler doğrultusunda İlgi ve Fayda olarak ifadelendirilmektedir. Ayrıca geliştirilen ölçme aracı ile öğrencilerin demografik özelliklerine göre Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarında farklılık olup olmadığının incelenmesi için yapılan analizlerde; cinsiyet ve yaş değişkeninde, Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum ölçeği ve alt puanlarında herhangi bir anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır. Fakülte, bölüm, sınıf, aktif spor yapma durumu ve son düzenlenen Olimpiyat Oyunlarını takip etme durumunda ise Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutum ölçeği ve alt puanlarında anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ülkemizde Spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarının devamlılığının sağlanması ve artırılması için, her zaman bilgilerini yenileyebileceği toplantılar, müsabakalar ve seminerler düzenlenmesi gerekmektedir. Buna ek olarak diğer fakültelerle iş birliği içerisinde olup faaliyetler yürütülmelidir. Olimpiyat Oyunlarına karşı tutumun oluşturulmasında ilköğretimden

başlanılmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Beden eğitimi ve spor derslerine branş öğretmenlerinin girmesi ve ortaöğretim-lise dönemlerinde derslerden alınabilecek en fazla verimin alınması Olimpiyat Oyunlarına karşı tutumun artmasında önem teşkil etmektedir. Öğretmenlik bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler üzerine uygulanan Olimpiyat Oyunları Tutum Ölçeği, sporun içerisinde bulunan akademisyenlere, farklı branşlarda yer alan sporculara, GSB personellerine, beden eğitimi öğretmenlerine, hakemlere, taraftarlara vb., pek çok alandaki bireylere uygulanabilir.

6. KAYNAKLAR

- Aka, S.T., Gülbahçe, Ö., & Saki, Ü. (2018). Olimpiyatlarda ev sahibi ülkeler tarafından kullanılan maskotlar üzerine bir araştırma. *Ekev Akademi Dergisi*, (75), 127-40.
- Akandere, M., Özyalvaç, N.T., & Duman, S. (2010). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademi başarı motivasyonlarının incelenmesi (Konya Anadolu Lisesi Örneği). *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (24), 1-10.
- Akgül, A., & Çevik O. (2003). *İstatistiksel analiz teknikleri: spss'te işletme yönetimi uygulamaları*. Ankara: Emek Ofset.
- Akgül, M. (2017). *PISA sınavları bağlamında öğretmen yetiştirme ve istihdam sistemleri: Karşılaştırılmalı bir analiz*. (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Akın, A., Uysal, R., & Akın, Ü. (2015). Ergenler için ostrasizm (sosyal dışlanma) ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(2), 895-904.
- Alakurt, T., & Keser, H. (2015). Bilgi paylaşma davranışları ölçeği: Ölçek geliştirme çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(3), 1033-1054.
- Alpaslan, S. (2008). *Öğretmenlerinin sergilediği öğretim davranışlarına ilişkin algıları ve öğrencilerin bu derse karşı geliştirdikleri tutumları*. (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Amsteus, M., Olsson, H., & Paulsson, R. (2015). The scent of a successful venue:(In) congruent scent and consumer attitude towards a café. *International Journal of Business and Social Science*, 6(5), 232-243.
- Ardies, J., Maeyer, S.D., & Gijbels, D. (2013). Reconstructing the pupils attitude towards technology survey. *Design and Technology Education: An International Journal*, 18(1), 8-19.
- Arıkan, A.N., Göktaş, Z., Pepe, K., & Toy, E. (2006). *Sınıf Öğretmenliği Bölümünde Okuyan Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması*. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. 3-5 Kasım, Muğla Üniversitesi. Muğla: Nobel Yayın Dağıtım
- Arnold, P.J. (1996). Olympism, sport, and education. *Quest*, 48(1), 93-101.
- Aydemir, H., Koçoğlu, E., & Karalı, Y. (2015). Grasha-Reichmann ölçeğine göre öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(4), 1881-1896.
- Aytün, A. (2023). *Farklı branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi: Tokat ili örneği*. (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tokat.
- Ayyıldız, E. (2021). Toplumun uluslararası spor organizasyonlarına bakış açısının incelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 630-641.
- Başkonuş, T. (2020). Ortaöğretim öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi (Kırşehir ili örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 365-376.

- Belli, E., Bedir, F., & Turan, M. (2019). Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (9), 89-103.
- Bentler, P.M., & Bonnet, D.C. (1980). Significance tests and goodness of fit in the analysis of covariance structures. *Psychological Bulletin*, 88(3), 588-606. B
- Bozdağ, S., Uğurel, I., & Güzel, E. (2014). Matematik öğretmen adaylarının ispat ve ispatlamaya yönelik tutumlarının belirlenmesi: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(4), 1585-1600.
- Bryman, A., & Cramer, D. (2001). *Quantitative data analysis with SPSS release 10 for Windows*. London: Routledge Press.
- Bryman, A., & Cramer, D. (2005). *Quantitative data analysis with spss 12 and 13 for windows*. London: Routledge Press.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). Faktör analizi: Temel kavramlar ve ölçek geliştirmede kullanımı. *Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi*, 32(32), 470-483.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni SPSS uygulamaları ve yorum* (11. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş. (2015). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (21. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2022). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (33. Baskı). Pegem Akademi.
- Byrne, B.M. (1998). *Structural equation modeling with lisrel, prelis and simplis: basic concepts, applications and programming*. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Cabı, E. (2015). Dijital teknolojiye yönelik tutum ölçeği. *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(3), 1229-1244.
- Cengiz, Ö., Kılıç, M.A., & Soylu, Y. (2018). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 1(2), 141-149.
- Chatziefstathiou, D. (2005). *The Changing Nature of the Ideology of Olympism in the Modern Olympic Era*, Doctoral Thesis, Philosophy of Loughborough University, England.
- Christensen, L., Johnson, R.B., & Turner, L. (2014). *Research Methods, Design and Analysis*. UK: Pearson Education Limited.
- Creswell, J. W. (2005). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson.
- Creswell, J.W., & Plano Clark, V.L. (2006). Understanding mixed methods research. *Designing and conducting mixed methods research*, 1 (1),1-19.
- Crowther, N. (2004). The state of the modern olympics: citius, altius, fortius? *European Review* (12) 4, 445-460.
- Çelebi, N., Vuranok, T.T., & Turgut, I.H. (2015). Zümre öğretmenlerinin iş birliği düzeyini belirleme ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(2), 803-820.

- Çelik, A., Koçkaya, E., & Parlar, F. (2018). Ortaöğretim düzeyi öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersi tutumları: Trabzon ili örneği. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 20(4), 34-42.
- Çetinkaya, Ö. (2022). Bölüm 6: Tutum (PowerPoint slaytı). <https://avys.omu.edu.tr/storage/app/public/ozlem.cetinkaya/126525/tutum.pptx> (Erişim tarihi: 22.12.2023).
- Çevik, O., & Kabasakal, K. (2013). Spor etkinliklerinin, engelli bireylerin toplumsal uyumuna ve sporla sosyalleşmelerine etkisinin incelenmesi. *International Journal of Social and Economic Sciences*, 3(2), 74-83.
- Çıkrıkçı, Ö. (2015). Çocuk ve ergenler için bilinçlilik ölçeği Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(2), 905-916.
- Çiçek, E.D. (2019). *Üniversite öğrencilerinin spora katılım ve spora yönelik tutumlarının incelenmesi "Adana ili örneği"*. (Yüksek lisans tezi). Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyükoztürk, Ş. (2014). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Daçe, G. (2004). Olimpiyatların tarihçesi. *TEB haberler*, (4), 38-39.
- Dağdemir, R. (2018). *Farklı tür liselerdeki öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi: Erzurum İli Örneği*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ağrı.
- DeVellis, R.F. (2014). *Ölçek geliştirme kuram ve uygulamalar*. (Çev. Ed. T. Totan). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- DeVellis, R.F. (2021). *Ölçek geliştirme kuram ve uygulamalar* (3. Baskı). (Çev. Ed. T. Totan). Nobel Akademi: Ankara. (Orijinal çalışma basım tarihi 2021).
- Diker, S. (2021). *Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımlarına dair görüşlerinin incelenmesi (Balıkesir Üniversitesi örneği)*. (Yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Donuk, B. (2005). *Spor Yöneticiliği ve İstihdam Alanlar*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Dönmez, E., Kaya, E., & Yıldız, K. (2021). 21. Yüzyıl Yaz Olimpiyat Oyunlarında Teknoloji Kullanımı Üzerine Bir İnceleme. *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 26-39. <https://doi.org/10.30769/usbd.915892>
- Durántez, C., Pérez-Turpin, J., Martínez Vidal, A., Mateos Padorno, C., Martínez Patiño, M. J., & González Molina, A. (2010). Principles of the Olympic Movement. *Journal of Human Sport and Exercise*, 5(1), 3-14.
- Ebig, N.C. (2007). *Sustainability of Olympic Buildings – Guidelines for Sustainable Architecture of MegaSporting Events*, CESB 07 PRAGUE Conference, Session M4B: Building Design 2.
- Ergun, N., Algun, C., & Dolunay, N. (1990). *Özürlülerde spor yaklaşımı. Spor şurası*. Ankara: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Yayınları.

- Ergün, N. (2011). *Bedensel Engellilerde Sportif Aktiviteler ve Klasifikasyon*. Uluslararası Katılımlı Engellilerde Beden Eğitim ve Spor Kongresi Kongre Kitabı, 42-47.
- Erkuş, A. (2012). *Psikolojide ölçek ve ölçek geliştirme-I: Temel kavramlar ve işlemler* (1. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Erkuş, A. (2019). *Psikolojide ölçme ve ölçek geliştirme -I: Temel kavramlar ve işlemler*. (4. Baskı). Ankara: Pegem.
- Ertürk, Y.D. (2017). *Davranışlarımız ve Biz*, İstanbul: Pozitif Yayınları.
- Field A. (2009). *Discovering statistics using ibm spss statistics*. California: Sage.
- Fishman, J., Yang, C., & Mandell, D. (2021). Attitude theory and measurement in implementation science: a secondary review of empirical studies and opportunities for advancement. *Implementation Science*, 16(1), 1-10. <https://doi.org/10.1186/s13012-021-01153-9>.
- Forza, C., & Filippini, R. (1998). TQM impact on quality conformance and customer satisfaction: a causal model. *International Journal of Production Economics*, 55(1), 1-20.
- George. D., & Mallery, M. (2010). *SPSS for windows step by step: A simple guide and reference*. (10. Baskı.) Boston: Pearson.
- Gökdemir, A. (1985). "*Olimpiyatlar*". *Yeni Türk Ansiklopedisi*. Cilt:7. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Göksel, A.G., & Caz, Ç. (2016). Anadolu lisesi öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-9.
- Göksel, A.G., Çağdaş, C.A.Z., Yazıcı, Ö.F., & İkizler, H.C. (2017). Farklı bölümlerdeki öğrencilerin spora yönelik tutumlarının karşılaştırılması: Marmara üniversitesi örneği. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 123-134.
- Gül, Ş., & Sözbilir, M. (2015). *Fen ve matematik eğitimi alanında gerçekleştirilen ölçek geliştirme araştırmalarına yönelik tematik içerik analizi*. *Eğitim ve Bilim*, 40(178), 85-102.
- Güllü, M. (2007). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının araştırılması*. (Yayımlanmış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güllü, M., Güçlü, M., & Arslan, C. (2009). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Sport Sciences*, 4(4), 273-288.
- Günata, P. A. (2021). *12 Haftalık Olimpiyat Oyunları Etkinliklerinin Lise Öğrencilerinin Farkındalık Düzeylerine Etkisi: Çevrim İçi Bir Uygulama*. (Doktora tezi). İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Gürbüz, A., & Özkan, H. (2012). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi (Muğla İl Örneği). *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 3(2), 78-89.
- Haddock, G., & Maio, G.R. (2008). Attitudes: content, structure and functions. (Ed: Hewstone, M., Stroebe, W. and Jonas, K.). *Introduction to social psychology: A European perspective*. 112-133.

- Hekim, M., & Tokgöz, M. (2017). Lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre incelenmesi (Burdur Örneği). *Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 11-16.
- Hu, L.T., & Bentler, P.M. (1999). Cut off criteria for fit indexes in covariance structure analysis: conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6 (1), 1-55
- International Olympic Committee (IOC). (1986). *Sport Leadership Course I. The Olympic Solidarity Program of the IOC*, Lausanne
- International Olympic Committee (IOC). (2012). *Factsheet The Olympic Games of Antiquity*
- IOC. (2015). Uluslararası Olimpiyat Komitesi Antlaşması
- IOC (2024). *Olympic Motto 'Faster, Higher, Stronger- Together'*, <https://olympics.com/ioc/olympic-motto>, (Erişim tarihi: 18.08.2024).
- IOC (2023). *Youth Olympic Games*, <https://olympics.com/ioc/youth-olympic-games>, (Erişim tarihi: 18.12.2023).
- IPC (2024a). *Paralympic Games*, <https://www.paralympic.org/paralympic-games>, (Erişim tarihi: 27.02.2024).
- IPC (2024b). *Paralympic Sports*, <https://www.paralympic.org/sports>, (Erişim tarihi: 27.02.2024).
- IPC (2023a). *Summer Paralympic Games Overview*, <https://www.paralympic.org/paralympic-games/summer-overview>, (Erişim tarihi: 18.12.2023).
- IPC (2023b). *Winter Paralympic Games Overview*, <https://www.paralympic.org/paralympic-games/winter-overview>, (Erişim tarihi: 18.12.2023).
- İmamoğlu, C., & Ceylan, L. (2019). Olimpiyat oyunları ve bazı önemli spor organizasyonlarında maskotlar ve etkileri. *Journal Of International Social Research*, 12(66), 1435-1444.
- İnceoğlu, M. (1993). *Tutum algı iletişim*. Verso.
- İnceoğlu, M. (2010). *Tutum Algı İletişim* (5. Baskı). İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınları.
- İnceoğlu, M. (2011). *Tutum, Algı, İletişim*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Kabasakal, K. (2007). *Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinde boyun eğici davranışlar ve şiddetle ilişkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2013). *Günümüzde İnsan ve İnsanlar*. (15. Baskı). İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Kalaycı, Ş. (2018). Faktör Analizi, Kalaycı Ş. (Ed.) SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri, (8. Baskı). Ankara: Dinamik Akademi.
- Kalfa, M. (2019). Diş hekimliği fakültesindeki öğrencilerinin spora yönelik tutumları. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(1), 165-181.

- Kangalgil, M., Hünük, D., & Demirhan, G. (2006). İlköğretim, lise ve üniversite öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 48-57.
- Karadaş, B., & Çetiner, H. (2022). Engelli spor politikaları kapsamında paralimpik oyunlara bakış. The Overview of. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 10(1), 135-155.
- Karagöz, Y. (2021). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karavelioğlu, D. (2017). *Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spora yönelik tutumları ile ders dışı sportif etkinliklere katılma / katılmama nedenleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). Dumlupınar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Kartal, M., & Bardakçı, S. (2018). *Spss ve Amos uygulamalı örneklerle güvenirlik ve geçerlik analizleri*. Ankara: Akademisyen Yayınevi.
- Kaya-Sarıdede, Ş. (2018). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kelemci, G., & Güsan, G. (2016). Kült film içerikleri ve karakterlerinin Twitter üzerinden marka iletişimde kullanılması: Star Wars üzerine bir inceleme. *İletişim Çalışmaları*, 1, 207-225.
- Kılıç, H., Yılmaz, S., & Şahin, İ. (2009). Beden eğitimi öğretmenlerinin Olimpiyatlar hakkındaki farkındalığı. *Spor Bilimleri Dergisi*, 20(2), 16-23.
- Kılıç, T., Uğurlu, A., & Cenik, D. (2018). Lise birinci sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor eğitimi dersine karşı tutumlarının incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 13-23.
- Kidd, B. (2009). *The Problems and Prospects of the Olympic Movement*, (Paper written in the framework of the IOC's OSC Postgraduate Grant Selection Committee 2009 meeting).
- Koç, E. (2013). *Tüketici Davranışı ve Pazarlama Stratejileri Global ve Yerel Yaklaşım*. (5.basım). Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Koç, E. (2016). *Tüketici Davranışları ve Pazarlama Stratejileri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Koçak, F. (2014). Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Sportre Beden Eğitimi ve Spor Dergisi*, 12(1), 59-69.
- Koçak, F., Tuncel, S., & Tuncel, F. (2015). Spor alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin sporda sürdürülebilirliğe ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(1), 29-39.
- Korkmaz, R. (2020). *Devlet okullarında öğrenim gören Suriyeli öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının incelenmesi*. (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Yozgat Bozok Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yozgat.
- Korur, F., & Eryılmaz, A. (2015). Öğretmen nitelikleri çevrimiçi anketi sonuçlarının analizi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(4), 1817-1834.

- Koryürek, C. (1998). *Eski Olimpiyatlar M.Ö.776-M.S.394, Modern Olimpiyat Oyunları 1896-1996, Olimpiyatlarda Türkler*. İstanbul: Arçelik-Koç.
- Kuraner, O., Ersoy, I., & Sümer, N. (1979). *Spor Oyunları Ansiklopedisi*. Ankara: Ajans Türk Matbaası.
- Kurnaz, M.A., & Bayraktar, G. (2012). Nanoteknoloji tutum ölçeği: Geliştirilmesi, geçerliliği ve güvenilirliği. *Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 7(1), 41-53.
- Kurt, M.A. (2022). *Fitness sporu yapan bireylerde tükenmişlik düzeyi ile spora yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Kyrieleis, H. (2003). *German Excavations at Olympia: An Introduction*. (Çev: Susanne Binder). London: Classical Press of Wales.
- Lazarus, R.S. (1991). *Emotion and Adaptation*. USA: Oxford University Press.
- Lee, H.M. (2001). *The Program and Schedule of the Ancient Olympic Games*. Germany: Weidmann.
- MacCallum, R.C., Browne, M.W., & Sugawara, H.M. (1996). Power analysis and determination of sample size for covariance structure modeling. *Psychological Methods*, 1(2), 130-49.
- MacCallum, R.C., Widaman, K.F., Zhang, S., & Hong, S. (1999). Sample size in factor analysis. *Psychological Methods*. 4(1). 84.
- Mak, J. Y., Cheung, S.Y., King, C C., & Lam, E.T. (2016). Olimpiyat Oyunları Tutum Ölçeği'nin (OGAS) geçerliliği: Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizlerinden elde edilen kanıtlar. *Beden Eğitimi ve Egzersiz Biliminde Ölçüm*, 20(2), 99-111.
- Mıdık, Ö. (2018). *Tutumun Ölçme ve Değerlendirmesi*. (Ed: Balkan, A). Tıp Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme. (1. Baskı). Ankara: Türkiye Klinikleri Yayınları.
- Miles, J., & Shevlin, M. (1998). Effects of sample size, model specification and factor loadings on the GFI in confirmatory factor analysis. *Personality and Individual Differences*. 25(1), 85-90
- Miller, S. G. (2004). *Ancient Greek athletics*. London: Yale University Press.
- Morpa Spor Ansiklopedisi, (2005). Morpa Kültür Yayınları, İstanbul: Doğan Ofset Yayıncılık.
- Morse, J. M. (2003). Principles of mixed methods and multimethod research design. *Handbook of mixed methods in social and behavioral research*, 1, 189-208
- Mothersbaugh, D., & Hawkins, D. (2015). *Consumer Behavior: Building Marketing Strategy*, McGraw-Hill.
- Müller, N. (Ed). (2000). *Olympism, Selected Writings - Coubertin, P*. Lausanne: IOC.
- Noel, H. (2009). *Basics Marketing 01: Consumer Behaviour*, AVA Publishing.
- Odabaşı, Y., & Barış, G. (2002). *Tüketici Davranışı*. İstanbul: MediaCat Yayınları.
- OWL (2019). *Olympic Winter Games mascots from Grenoble 1968 to Beijing 2022*, <https://library.olympics.com/Default/doc/SYRACUSE/161816/olympic-winter-games-mascots-from-grenoble-1968-to-beijing-2022-the-olympic-studies-centre?lg=en-GB>, (Erişim tarihi: 20.12.2023).

- OWL (2023). *Olympic Summer Games mascots from Munich 1972 to Paris 2024* <https://library.olympics.com/Default/doc/SYRACUSE/161813/olympic-summer-games-mascots-from-munich-1972-to-tokyo-2020-the-olympic-studies-centre>, (Erişim tarihi: 20.12.2023).
- Öktem, T. (2021). Spor Bilimlerinde Araştırma ve Değerlendirmeler-III (Ed: Durukan, E., & Kızar, O.). *Öğretmenlerin spor yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Bayburt ili örneği)*. Ankara: Gece Kitaplığı.
- Önal, L., Yılmaz, H. H., Kaldırım, M., & Ağduman, F. (2017). Atatürk üniversitesi öğrencilerinin spora karşı tutumları ile yaşam kaliteleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 26-34.
- Özay, F. H. (2019). *Bedensel Engelli Sporcuların Toplumsal Hayata Katılımında Sporun Etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Özcan B. (2014). Hayvan semboller ve marka maskotlarda kullanımı. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(27), 53-68.
- Özdamar, K. (2016). *Eğitim, sağlık ve davranış bilimlerinde ölçek ve test geliştirme yapısal eşitlik modellemesi*. Eskişehir: Nisan Kitabevi.
- Özdilek, Ç., Şentürk, A., & Döşyılmaz, E. (2003). Modern olimpiyat oyunlarının tarihi gelişimi ve olimpiyatların gezici olma ilkesinin günümüze kadar düzenlenen oyunlar açısından değerlendirilmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9, 1-15.
- Özkan, A. (2022). Ebeveynlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum düzeylerinin incelenmesi (Hakkâri ili örneği). *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 508-524.
- Peprah, S. (2000). *On using AMOS, EQS, LISREL, Mx, RAMONA and SEPATH for structural equation modeling* (Doctoral dissertation). University of Port Elizabeth.
- Pett, M.A., Lackey, N.R., & Sullivan, J.J. (2003). *Making sense of factor analysis: The use of factor analysis for instrument development in health care research*. CA: Sage.
- Ping, Y. (2010). The Connotations of olympic mascots and their cross-cultural acceptance with reference to the industrial extension of the mascot design, *Shenzhen University Journal (Humanities & Social Sciences)*, (27), 146-151.
- Plucker, J. A. (2003). Exploratory and Confirmatory Factor Analysis in Gifted Education: Examples with Self-Concept Data. *Journal for the Education of the Gifted*, 27(1), 20-35. doi:10.1177/016235320302700103.
- Polat, Y. (2020). *Fırat üniversitesindeki kadın akademisyenlerin spora yönelik tutumlarının araştırılması*. (Yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elâzığ.
- Pullant J. (2001). *Spss Survival Manual: A step-by-step guide to data analysis using spss for windows*. Philadelphia, Pa: Open University Press.
- Püsküllüoğlu, A. (2012). *Türkçe sözlük*. Ankara: Can Yayınları.

- Scanlon, T.F. (2006). Handbook of Sports and Media (Ed: Raney, A.A., & Bryant, J.) *Sports and Media in the Ancient World*. Mahwah, NJ and London, UK: Lawrence Erlbaum Associates,
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H., & Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of psychological research online*, 8(2), 23-74.
- Schiffman, L.G., & Wisenblit, J. (2015). *Consumer Behavior*, Australia: Pearson
- Schumacker, R.E., & Lomax, R.G. (2010). *A beginner's guide to structural equation modeling*. New York: Taylor ve Francis Group.
- Selim Sırrı (1924). *Beynelmilel Olimpiyat Oyunları*. İstanbul: Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı Yayını.
- Serdaroğlu, M. (2002). *Olimpiyat Tarihi ve Türkiye'nin Olimpiyatlardaki Durumu* (Yüksek lisans tezi). Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- SGHM (2023). *Olimpiyat Sembolleri*, <https://shgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/127/163/OlimpiyatSembolleri>, (Erişim tarihi: 20.12.2023).
- Singh, R.K.C., & Devi, K.S. (2013). Attitude of higher secondary level student towards games and sports. *International Journal of Physical Education, Fitness and Sports*, 2(4), 80-85.
- Solomon, M.R., Bamossy, G., Askegaard, S., & Hogg, M.K. (2006). *Consumer Behaviour: A European Perspective*, England: Pearson.
- Subramaniam, P. R., & Silverman, S. (2007). Middle school students' attitudes toward physical education. *Teaching and teacher education*, 23(5), 602-611.
- Swaddlig, J. (2000). *Antik Olimpiyat Oyunları*. İstanbul: Homer Kitapevi.
- Şahin, S., & Erden, S. (2017). Antrenörlerin olimpiyat oyunları hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(1), 375-388.
- Şen, M. E. (2007). *Ambalaja yönelik tüketici tutumları ve bir uygulama*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Şenduran, F., Şahin, S., Bastık, C., & Gümüşdağ, H. (2012). Toplumdaki bireylerin Olimpiyat Oyunları hakkında yaklaşımları. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 105-117.
- Şener, O.A. (2018). Antik çağ Yunan uygarlığında sportif şenlikler ve etkileri. *Journal of International Social Research*, 11(61), 530-536.
- Şentuna, M. (2013). Türk antrenörlerinin modern olimpiyat oyunları hakkındaki farkındalık düzeylerinin belirlenmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11(1), 41-46.
- Şentürk, A., & Özdilek, Ç. (2007). Antik ve modern olimpiyat oyunlarında olimpiyat ateşinin yakılma sebepleri ve bugüne kadar düzenlenen oyunlarda meşaleyi taşıma seremonileri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (19), 217-230.
- Şimşek, A., & Karahüseyinoğlu, M. F. (2020). Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi: Fırat üniversitesi örneği. *Spor ve Performans Araştırmaları Derneği*, 11(1), 46-54.

- Şimşek, Ö.F. (2007). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş: Temel ilkeler ve LISREL uygulamaları*. Ankara: Ekinoks.
- Tabachnick, B.G., & Fidell, L.S. (2007). *Using multivariate statistics (5th Ed.)*. Boston: Allyn and Bacon.
- Tabachnick, B.G., & Fidell, L.S. (2013). *Using multivariate statistics*. Boston: Pearson.
- Taştan, Z. (2020). *Sporda güdülenme, öz yeterlik ve spora yönelik tutum arasındaki ilişkinin modellenmesi*. (Yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Tavşancıl, E. (2014). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. (5. Baskı). İstanbul: Nobel Yayıncılık.
- Tekin, A. (2009). *Rekreasyon*. Ankara: Ata Ofset Matbaacılık.
- Tekin, A., & Tekin, G. (2014). Antik Yunan Dönemi: Spor ve Antik Olimpiyat Oyunları. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, 7(18), 121-140.
- Tekin, H. (2004). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınevi
- Tezci, E. (2015). Öğretmenlerin BİT entegrasyon yaklaşımlarının ölçülmesine yönelik ölçek geliştirme. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(2), 975-992.
- Tinsley, H.E.A., & Kass, R.A. (1979). The latent structure of the need satisfying properties of leisure activities. *Journal of Leisure Research*, 11(4), 278-291.
- TMOK (2023a). *Kış Olimpiyat Oyunları*, <https://Olimpiyat.org.tr/Oyunlar?cat=3>, (Erişim tarihi: 27.11.2023).
- TMOK (2023b). *2024 Yaz Olimpiyat Oyunları Hakkında*, <https://Olimpiyatkomitesi.org.tr/Oyun-Detay/paris-2024-yaz-Olimpiyat-oyunlar/140>, (Erişim tarihi: 20.12.2023).
- TMOK (2023c). *Kış Gençlik Olimpiyat Oyunları*, <https://Olimpiyat.org.tr/Oyunlar?cat=9>, (Erişim tarihi: 18.12.2023).
- TMOK (2022). *Olimpiyat Oyunları Tarihi*, <https://olimpiyatkomitesi.org.tr/Olimpiyat-Oyunlari-Tarihi>, (Erişim Tarihi: 26.12.2022).
- TMOK (2023d). *Olimpiyatlarda Türkler*, <https://Olimpiyat.org.tr/Olimpiyatlarda-Turkler>, (Erişim tarihi: 22.12.2023).
- TMOK (2023e). *Spor Dalları*, <https://Olimpiyat.org.tr/Spor-Dallari>, (Erişim tarihi: 16.12.2023).
- TMOK (2023f). *Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Tüzüğü*, https://api.olimpiyat.org.tr/upload/Menu/523527_TMOK_TUZUK_2021.pdf, (Erişim tarihi: 20.12.2023).
- TMOK (2023g). *Yaz Gençlik Olimpiyat Oyunları*, <https://Olimpiyat.org.tr/Oyunlar?cat=8>, (Erişim tarihi: 18.12.2023).
- TMOK (2023h). *Yaz Olimpiyat Oyunları*, <https://Olimpiyat.org.tr/Oyunlar?cat=1>, (Erişim tarihi: 27.11.2023).
- Topu, F.B., Baydaş, Ö., Turan, Z., & Göktaş, Y. (2013). Öğretim teknolojisi araştırmalarında geçerlik ve güvenilirlik önlemleri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(1), 110-126.

- Toros, N.K. (2015). Olimpiyat Oyunlarının Doğuşu. *Türkiye Cumhuriyeti Spor Tarihi*. (Yayınlanmamış Araştırma), 1-11.
- Turan, E. Z. (2013). *Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmen yetiştirme programlarına ilişkin kalite standartlarının belirlenmesi*. (Doktora Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Turhan, F.H., İnce, U., Aydogmus, M., & Yalçın, İ. (2021). Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin spora yönelik tutumları. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(2), 19-32.
- Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi (TMOK). (1985). *Olimpik Hareket*. İstanbul: Gül Matbaası.
- Türkmen, M., Abdurahimoğlu Y., Varol, S., & Gökdağ M. (2016). İslami ilimler fakültesi öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi (Bartın Üniversitesi Örneği). *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi (UGEAD)*, 2(1), 48-59
- Uruç, R.D. (2023). *Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları ile sosyal beceri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Şanlıurfa ili örneği)*. (Yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Kütahya.
- Ürey, M., & Çepni, S. (2014). Fen temelli ve disiplinlerarası okul bahçesi programının öğrencilerin fen ve teknoloji dersine yönelik tutumları üzerine etkisinin farklı değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 537-548.
- Varol, R. (2017). *Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımlarına dair görüşlerinin incelenmesi (Bartın Üniversitesi Örneği)*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Wheaton, B., Muthen, B., Alwin, D., & F., Summers, G. (1977). Assessing reliability and stability in panel models. *Sociological Methodology*, 8(1), 84-136
- Wieczorek, E. (1985). *Problems of Sports Organisation and Menegument*. Lausanne: Olympic Solidarity of the IOC,
- Yanık, M., & Çamlıyer, H. (2015). Ortaöğretim 9. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları ile okula yabancılaşma düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *Uluslararası Spor Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi*, 1(1), 9 19.
- Yavuz, C., & Yücel, A.S. (2019). Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(72), 2050 2058.
- Yıldıran, İ. (2014). Antikiteden moderniteye olimpiyat oyunları: idealler ve gerçekler. *Hece*, 18(Batı Medeniyeti Özel Sayısı), 555-570.
- Yıldırım, M., Ilgar, A.E., & Uslu, S. (2018). Lise öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi. *Electronic Turkish Studies*, 13(27), 1712-1727.
- Yıldız, A.B., Arı, Ç., & Yılmaz, B. (2017). Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi örneği). *Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 35-45.

- Yıldız, O. (2018). İnternet üzerinden alışverişlerde tüketicilerin markalara yönelik tutumlarının değiştirilmesi için bir model önerisi: tutum değişim modeli. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23(1), 145-159.
- Yuanqin, P. (2012). A Brief introduction to chinese mascot, *Canadian Social Science* 8(6), 54-59.
- Yurdigül, Y., & Ayhan, N. (2018). Olimpiyat Oyunları tanıtım filmlerinde aday şehir imajı (2016, 2020, 2024, 2028 Olimpiyat Oyunları). *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 20(35), 12-20.
- Zhou, Y., & App, J. (2009). Residents' Perceptions towards the Impacts of the Beijing 2008 Olympic Games. *Journal of Travel Research*, 48(1), 78-91.

7. EKLER

Ek 1: Etik Kurul Onayı

Evrak Tarih ve Sayısı: 14.11.2022-97422
Evrak Tarih ve Sayısı.: 16.11.2022-98363

T.C.

ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Sosyal ve Beşeri Bilimler Alanı Bilimsel Araştırma Etiği Kurul Kararı

TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI	KARAR TARİHİ
06	17	03.11.2022

Karar Numarası: 2022/01

Doç. Dr. Yasemin YALÇIN'ın tez danışmanlığını yürüttüğü (Diğer araştırmacı – Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi Fatma TURAN) "**Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme ve Uygulama Çalışması**" başlıklı yüksek lisans tez çalışmasına ait etik kurul başvurusunun görüşülmesi istemi.

Doç. Dr. Yasemin YALÇIN'ın tez danışmanlığını yürüttüğü (Diğer araştırmacı – Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi Fatma TURAN) "**Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme ve Uygulama Çalışması**" başlıklı yüksek lisans tez çalışmasına ait olmak üzere araştırma süresince uygulanmasının **etik olarak uygun olduğuna** oybirliği ile karar verildi **03.11.2022**

(Mazeretli)

Prof. Dr. Özgür Kasım AYDEMİR
Kurul Başkanı

(e-İmzalıdır)

Prof. Dr. Kamile DEMİR
(Kurul Başkan V.)

(e-İmzalıdır)

Prof. Dr. Mehmet AK
Üye

(e-İmzalıdır)

Prof. Dr. Hamdi Alper GÜNGÖRMÜŞ
Üye

(e-İmzalıdır)

Prof. Dr. Seymur AĞAZADE
Üye

(Mazeretli)

Prof. Dr. Süleyman Cem ŞAKTANLI
Üye

(e-İmzalıdır)

Prof. Dr. Kemal VATANSEVER
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır..

Ek 2: Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği Taslağı

Sayın Katılımcı;

Bu çalışma, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor bölümünde lisansüstü eğitim yapmakta olan araştırmacı tarafından yürütülmektedir. Çalışmada üniversite öğrencilerinin Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarının belirlenmesi amacıyla geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amacın yanı sıra geliştirilecek ölçme aracı ile öğrencilerin demografik özelliklerine göre Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarında farklılık olup olmadığının araştırılması hedeflenmektedir. Bu amaçla geliştirilecek olan bu ölçek iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgiler, ikinci bölümde ise Olimpiyat Oyunlarına yönelik ifadelerin yer aldığı ölçek bulunmaktadır.

Ekteki kişisel bilgilerinizi ve ölçekte sizinle ilgili olabilecek en uygun ifadeyi belirtmenizi rica ederim. İfadeleri değerlendirmenin doğruluğu çalışmanın başarısı açısından son derece önemlidir. Araştırmaya olan katkılarınız ve desteğiniz için teşekkür ederim.

Araştırmacılar: Doç. Dr. Yasemin YALÇIN
Yüksek lisans öğrencisi Fatma TURAN

BÖLÜM I KİŞİSEL BİLGİLER

1- Cinsiyet:

Kadın ()

Erkek ()

2- Yaş:

3- Üniversite:

4- Fakülte:

Spor Bilimleri Fakültesi ()

Eğitim Fakültesi ()

5- Bölüm:

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ()

Fen Bilgisi Öğretmenliği ()

İlköğretim Matematik Öğretmenliği ()

İngilizce Öğretmenliği ()

Okul Öncesi Öğretmenliği ()

PDR ()

Sınıf Öğretmenliği ()

Türkçe Öğretmenliği ()

Müzik Öğretmenliği ()

6- Soru:

1. Sınıf ()

3. Sınıf ()

2. Sınıf ()

4. Sınıf ()

7- Aktif olarak spor yapıyor musunuz?

Evet ()

Hayır ()

8- En son düzenlenen Olimpiyat oyununu takip ettiniz mi?

Evet ()

Hayır ()

Ek 2 (Devam): Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği Taslağı

BÖLÜM II

Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği Taslağı

Sayın Katılımcı, Her bir ifadeyi okuduktan sonra, seçeneklerden sizin duygunuza, düşüncenize en uygun olanını işaretleyiniz. İfadelerin hiçbirinin kesin olarak doğru cevabı yoktur. Bu açıdan her bir ifadeyi okuduktan sonra aklınıza ilk gelen seçeneği (X) işareti koyarak işaretleyiniz. Her ifadeyi baştan sonra okuyunuz ve; Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum veya Kesinlikle Katılıyorum seçeneklerinden yalnızca birini işaretleyiniz.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Olimpiyat Oyunları simgesinin ne anlama geldiğini bilirim.					
2. Olimpiyat Oyunlarının tarihsel gelişimi hakkında bilgi sahibi değilim.					
3. Olimpiyat Oyunlarını medya aracılığıyla düzenli olarak takip ederim.					
4. Modern Olimpiyat Oyunlarının kurucusunun kim olduğunu düşünmeden söylerim.					
5. Olimpiyat Oyunlarını, ev sahibi şehre giderek izlemek isterim.					
6. Olimpiyat Oyunları organizasyonları hakkında bilgim vardır.					
7. Olimpiyat Oyunlarını takip etmenin spor becerilerime (bilgime, kültürüme) katkısı olduğunu düşünürüm.					
8. Olimpiyat Oyunlarının sporla ilgili pek çok alanda (eğitim, bilim, teknoloji, altyapı yatırımları vb.) gelişmeler sağladığını (sağlamasına yardımcı olduğunu) düşünürüm.					
9. Olimpiyat Oyunlarında söylenen Olimpiyat yeminini bilirim.					
10. Olimpiyat Oyunları için ev sahibi ülkenin yaptığı yatırımları gereksiz bulurum.					
11. Olimpiyat Oyunlarında gönüllü olarak görev almak isterim.					
12. Olimpiyat Oyunlarıyla ilgili eğitim programlarını (ders, seminer vb.) ilgiyle takip ederim.					
13. Olimpiyat Oyunlarını televizyon karşısında izlerken sıkılırım.					
14. Medyada Olimpiyat Oyunlarına yeterince yer verilmediğini düşünürüm.					
15. Olimpiyat Oyunları ile ilgili gelişmeler ilgimi çekmez.					
16. Arkadaşlarımla Olimpiyat Oyunları üzerine sohbet etmekten hoşlanırım.					
17. Olimpiyat Oyunları ile ilgili bilmediğim konuları öğrenmek isterim.					
18. Olimpiyat Oyunlarının gereksiz bir organizasyon olduğunu düşünürüm.					
19. Olimpiyat Oyunlarını takip etmek zaman kaybıdır.					
20. Olimpiyat Oyunlarını izlerken spor yapma isteğim artar.					
21. Olimpiyat Oyunlarının kişisel gelişimime hiçbir katkısı yoktur.					
22. Olimpiyat Oyunlarının tarihi yaklaştıkça sabırsızlanırım.					
23. Olimpiyat Oyunlarını yerinde izlemek yerine televizyondan izlemeyi tercih ederim.					
24. Olimpiyat Oyunları ile ilgili gelişmeleri zevkle takip ederim.					
25. Olimpiyat Oyunları ile ilgili haberleri takip etmekten hoşlanmam.					

Ek 2 (Devam): Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği Taslağı

26. Olimpiyat Oyunlarında müsabakaların ve oylamaların adil bir şekilde yapıldığına inanırım.					
27. Olimpiyat Oyunlarıyla spora yönelik bilgilerimi ilişkilendiririm.					
28. Olimpiyat Oyunlarıyla ilgili haberlere medyada gereğinden fazla yer verildiğini düşünürüm.					
29. Olimpiyat Oyunlarının spora bakışımı olumlu yönde değiştirdiğini düşünürüm.					
30. Olimpiyat Oyunlarını eleştirel bir gözle izlerim.					
31. Olimpiyat Oyunlarıyla ilgili her türlü bilgiyi edinmekten hoşlanırım.					
32. Olimpiyat Oyunlarını izlerken zamanın nasıl geçtiğini anlamam.					
33. Olimpiyat Oyunlarını baştan sona kaçırmamaya özen gösteririm.					
34. Olimpiyat Oyunlarını izlerken kendim yarışmış gibi hissedirim.					
35. Olimpiyat Oyunlarını takip etmek için yeterli zamana sahip değilim.					
36. Olimpiyat Oyunlarını simgeleyen Olimpiyat anısı ürünler (maskot, pistogram, t-shirt vb.) edinmeye çalışırım.					
37. Olimpiyat Oyunlarının dünya barışına katkı sağlayan bir organizasyon olduğunu düşünürüm.					
38. Olimpiyat Oyunları sloganının (citius, altius, fortius) ne anlama geldiğini bilirim.					
39. Olimpiyat Oyunları hakkında bilgi sahibi olmak benim için önemlidir.					
40. Olimpiyat Oyunlarında sadece kendi ülkem katıldığı müsabakaları takip ederim.					
41. Olimpiyat Oyunlarında tüm dünya sporcularını takip etmeye çalışırım.					
42. Olimpiyat Oyunlarında yarışan sporcu ile karşılaşırsam iletişim kurmaya çalışırım.					
43. Ülkemizdeki Olimpiyat Oyunlarında şampiyon olmuş sporcuları bilirim.					
44. Son yapılan Olimpiyat Oyunlarına hangi şehrin ev sahipliği yaptığını söyleyebilirim.					
45. Önümüzdeki dönemde Olimpiyat Oyunlarına hangi şehrin ev sahipliği yapacağını hemen söyleyebilirim.					
46. Kendi ülkem ev sahibi olduğu Olimpiyat Oyunlarını izleme fikri beni heyecandırır.					
47. Olimpiyat Oyunlarına katılan sporcuların fair play (adil oyun) davranışlar sergileyeceğini düşünürüm.					
48. Olimpiyat Oyunlarını sporun/sporcunun zirvesi, en üst noktası olarak görürüm.					
49. Her sporcunun bir gün Olimpiyat Oyunlarına katıldığını ve şampiyon olduğunu hayal ettiğini düşünürüm.					
50. Olimpiyat bayrağındaki halkaların ne ifade ettiğini açıklayabilirim.					
51. Olimpik değerler (mükemmellik, arkadaşlık ve saygı) sporun tamamlayıcı bir parçasıdır.					
52. Tüm branşların en iyi sporcularını Olimpiyat Oyunlarında bir arada görmek beni heyecandırır.					

Ek 3: Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği

Bu çalışma, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor bölümünde lisansüstü eğitim yapmakta olan araştırmacı tarafından yürütülmektedir. Çalışmada üniversite öğrencilerinin demografik özelliklerine göre Olimpiyat Oyunlarına yönelik tutumlarında farklılık olup olmadığının araştırılması hedeflenmektedir. Ekteki kişisel bilgilerinizi ve ölçekte sizinle ilgili olabilecek en uygun ifadeyi belirtmenizi rica ederim. İfadeleri değerlendirmenin doğruluğu çalışmanın başarısı açısından son derece önemlidir. Araştırmaya olan katkılarınız ve desteğiniz için teşekkür ederim.

Araştırmacılar: Doç. Dr. Yasemin YALÇIN
Yüksek lisans öğrencisi Fatma TURAN

BÖLÜM I KİŞİSEL BİLGİLER

1- Cinsiyet:

Kadın () Erkek ()

2- Yaş:

3- Üniversite:

4- Fakülte:

Spor Bilimleri Fakültesi () Eğitim Fakültesi ()

5- Bölüm:

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ()

Fen Bilgisi Öğretmenliği ()

İlköğretim Matematik Öğretmenliği ()

İngilizce Öğretmenliği ()

Okul Öncesi Öğretmenliği ()

PDR ()

Sınıf Öğretmenliği ()

Türkçe Öğretmenliği ()

Müzik Öğretmenliği ()

6- Soru:

1. Sınıf () 3. Sınıf ()

2. Sınıf () 4. Sınıf ()

7- Aktif olarak spor yapıyor musunuz?

Evet () Hayır ()

8- En son düzenlenen Olimpiyat oyununu takip ettiniz mi?

Evet () Hayır ()

Ek 3 (Devam): Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği

BÖLÜM II

Olimpiyat Oyunlarına Yönelik Tutum Ölçeği

Sayın Katılımcı, Her bir ifadeyi okuduktan sonra, seçeneklerden sizin duygunuza, düşüncenize en uygun olanını işaretleyiniz. İfadelerin hiçbirinin kesin olarak doğru cevabı yoktur. Bu açıdan her bir ifadeyi okuduktan sonra aklınıza ilk gelen seçeneği (X) işareti koyarak işaretleyiniz. Her ifadeyi baştan sonra okuyunuz ve; Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum veya Kesinlikle Katılıyorum seçeneklerinden yalnızca birini işaretleyiniz.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Tüm branşların en iyi sporcularını Olimpiyat Oyunlarında bir arada görmek beni heyecanlandırır.					
2. Olimpik değerler (mükemmellik, arkadaşlık ve saygı) sporun tamamlayıcı bir parçasıdır.					
3. Olimpiyat Oyunlarını sporun/sporcunun zirvesi, en üst noktası olarak görürüm.					
4. Her sporcunun bir gün Olimpiyat Oyunlarına katıldığını ve şampiyon olduğunu hayal ettiğini düşünürüm.					
5. Kendi ülkemizin ev sahibi olduğu Olimpiyat Oyunlarını izleme fikri beni heyecanlandırır.					
6. Olimpiyat Oyunlarını takip etmek zaman kaybıdır.					
7. Olimpiyat Oyunlarının gereksiz bir organizasyon olduğunu düşünürüm.					
8. Olimpiyat Oyunlarının kişisel gelişimime hiçbir katkısı yoktur.					

ÖZGEÇMİŞ

Adı-Soyadı : Fatma TURAN

Eğitim ve Mesleki Geçmişi:

- 2017, Manavgat/Antalya Çağlayan Anadolu Lisesi
- 2021, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Yayınları ve Bilimsel/Sanatsal Faaliyetleri:

- Yalcin, Y., & Turan, F. (2021). Are self-talk and mental toughness level prerequisites besides the kick boxing education level in athletes? *International Education Studies*, 14(10), 105-115.
- Yalçın, Y., & Turan, F. (2022). Anxiety of Individuals Who Are Member of Different Sports Centres To Be Caught with Coronavirus. Proceedings of the 11th Annual International Conference on Sport. 29-30 October Kosova. Ed: Edmond Hajrizi, 51-66.
- Yalçın, Y., & Turan, F. (2022). *UNESCO somut olmayan kültürel miras listesi kapsamında spor yarışmaları ve spor aktiviteleri*. III. Uluslararası Rekreasyon ve Spor Yönetimi Kongresi, 16-19 Mayıs Antalya, Bildiri Kitabı, 266-267.
- Yalçın, Y., Turan, F., & Korkmaz, S. (2024). Alaaddin Keykubat döneminde (1220-1237) spor ve uygulama alanları. *Herkes için Spor ve Rekreasyon Dergisi*, 6(1), 32-46. <https://doi.org/10.56639/jsar.1423770>